

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

INDBYDELSESSKRIFT

TIL

AFGANGS- OG AARSPRØVERNE

I

SORØ AKADEMIS LÆRDE SKOLE

JUNI OG JULI 1899.

- INDHOLD: 1. Sorana V - VII. Ved B. Hoff.
2. Efterretninger om Skolen og Opdragelsesanstalten. Ved samme.

SORØ
F. HAÜSERS BOGTRYKKERI.

INDBYDELSESSKRIFT

TIL

AFGANGS- OG AARSPRØVERNE

I

SORØ AKADEMIS LÆRDE SKOLE

JUNI OG JULI 1899.

INDHOLD: 1. Sorana V—VII. Ved B Hoff.
2. Efterretninger om Skolen og Opdragelsesanstalten. Ved samme.

SORØ.
F. HAÜSERS BOGTRYKKERI.

Sorana

V—VII.

Ved B. Hoff.

og en toaarig (sjette) Klasse. Eleverne i disse Klasser boede alle paa Hovedbygningen. Fra VI Klasse toges examen artium, og Studenterne flyttede hen paa »Regensen« (se under VI). Da den akademiske Læreanstalt nedlagdes, oprettedes til Erstatning en eetaarig syvende Klasse, og for at skaffe Bolig til denne Klasses Elever, som man paa Grund af deres højere Alder mente at burde stille under noget friere Forhold end de yngre, blev øverste Etage i Rektorgaarden, som under de forandrede politiske Forhold ikke kunde ventes at ville blive brugt efter sin tidligere Bestemmelse, omdannet til tre Sovesale og seks Elevkamre. Men allerede i 1850 blev der gjort den Forandring ved Skolen, at VI Klasse blev eetaarig, VII Kl. derimod toaarig, og det bestemtes nu, at begge denne Klasses Afdelinger skulde bo udenfor Hovedbygningen i Rektorgaarden. Ved forskellige Foranstaltninger fik man Plads til 20 Elever, men da dette Tal jo let kunde blive overskredet, og en Del af Lokalerne var meget slette, blev i 1854—55 Gaardens gamle Baghus nedrevet og en ny Bygning opført med 15 Elevkamre samt to Stuer, bestemte for en tilsynshavende Lærer. Da en saadan virkelig blev ansat i 1883, blev for at skaffe ham en rummeligere Dagligstue to Kamre forenede til eet. Senere blev to Kamre i Stueetagen ud mod Haven forenede til en større Stue, der bruges som Læse-, Musik og Testue.

Den sydøstre Pavillons ældste Beboer, som jeg med Sikkerhed kan paavise, var Andreas Schytte, Professor i Jura og Statsvidenskab, den bekendte

Sorana

V—VII.

Ved B. Hoff.

Det har voldt ikke ringe Umage at samle disse Notitser. Men det har ogsaa moret mig at kalde de gamle, tildels saa vel kendte Skikkelser frem og opstille dem paa de saa vel kendte Tomter. Da jeg er vis paa, at enkelte Soranskinteresserede vil more sig ved Læsningen, trykker jeg disse Optegnelser, som en senere Samler vanskeligt kan tilvejebringe. Men de fleste, hvem dette Indbydelsesskrift kommer i Hænde, vil jeg, for at have min Samvittighed fri, tilraabe Paludan Müllers Vers:

Vend om, vend om, du danske Mand.
Det gælder din Tid, den dyre.
Læs du fremad, da faar du forsand
Med Pjecen din fulde Hyre.

Vennerne Rénaud og Sarauw takkes hjærteligst for udmærket Hjælp. Alt om „Forvalterne“ og meget om „Terrainet“ skylder jeg Rénaud.

V. Skolegrunden med Bygninger.

Den Hovedbygning, som brændte i Sommeren 1813, dannede sammen med Kirken en Firkant, og Fratergaarden var saaledes en lukket Gaardsplads, som man kun kunde komme ind i gennem Hovedbygningens Gange og ad to Døre paa Kirkens Sydside. Uden for Bygningsfirkanten laa symmetrisk fire Pavilloner, af hvilke de to staa endnu, den sydvestre og den sydøstre. En tredje, den nordøstre, laa indkilet mellem Kirkens Kor og dens sydlige Korsfløj, der hvor nu Ingemanns Grav er. Den fjerde, den nordvestre, har ligget tværs over Klosteralléens Sydende mellem Kirken og Rektorgaarden, men er tidlig borttagen (aldrig opført?) og kendes nu kun af Tegningerne i den Danske Vitruvius.

Hvad Terrainet rundt om angaar, da fandtes øst for Hovedbygningen, foruden den indhegnede »Skolegaard«, den til den sydøstre Pavillon hørende Have. Denne begrænsedes mod Nord af Pavillonen med de dertil hørende Huse, mod Vest af det syd for Hovedbygningen liggende Anlæg, den saakaldte botaniske Have, der senere blev nedlagt og nu er indlemmet i det samlede Parkanlæg, mod Syd af Kørevejen, der gennem Lystskoven, Filosofgangen kaldet, førte og endnu med noget forandret Retning

fører fra Kbhv.-Korsør-Landevejen til Hovedbygningens Forside ud mod Søen, og mod Øst af »Steenstrups Vænge«. Dette Vænge, der nu ogsaa hører til Parkanlægget og i daglig Tale kaldes »lille Legeplads«, benyttedes i ældre Tid af »Traktøren« dels som Have, dels som Vænge, indtil Professor Christian Vogelius Steenstrup fik det i Fæste fra 1780 til sin Død 31. Decbr. 1801. Siden har det sandsynligvis været knyttet til Professorboligen, indtil det fra 1826—65 under Navn af »Elevernes Have« var forbeholdt Eleverne, særlig dem, der interesserede sig for Havedyrkning. En ringe Lævning af denne System findes endnu i Stykkets Vestkant. Nu bruges Pladsen mest til Boldspil, hvortil den kun lidet egner sig, takket være dens Inddragning under Parkanlægget med dets Veje og Plantegrupper. Vænget var begrænset mod V e s t af Skolegaarden og Pavillonhaven, mod Syd af den før nævnte Kørevej*, som nu over-

*) Det er muligt, at det Stykke af Kørevejen, der begrænsede Vænget og Pavillonhaven, var nedlagt i Tiden fra 1760—1823, og at Søen i den Tid var Sydgrænse. Forbindelsen til Vogns mellem Hovedbygningen og Yderverden synes altsaa i de skiftende Tider at have været følgende: 1) Fra Filosofporten i en Bue udenom Pavillonon til Bygningens Hovedfaçade mod Søen. Saaledes fremstilles Forholdet i Billederne fra Frederik den femtes Rejse. 2) Denne Vej nedlægges og den ny Kørevej anlægges fra Filosofporten til Bygningens Østside. Se tredje Tegning hos Tauber. 3) Fra et Punkt i Filosofgangen omtrent ved Fiskerhuset føres en Vej langs Søen over Vænget syd om Pavillonon. Se fjerde Tegning hos Tauber fra 1826. 4) For Gaa Aar siden nedlagdes Vejen, og en ny Vej førtes fra det Sted, hvor Danneskjolds Allé og Filosofgangen støder sammen, tværs over Vænget

skærer det paa tværs, mod Øst skiltes det fra Filosofgangskoven (som jo dengang, da Priorgade og Jærnbanevej ikke fandtes, gik lige hen til Sydgrænsen af Danneskjolds Allé og en Linie fra den ned til Kørevejen) ved et Gærde, og mod Nord var det indhegnet ved et Stakit langs med Sydsiden af den i Begyndelsen af 1760'erne anlagte Kørevej, om hvilken det i Fæstebrevet hedder, at den »løber lige fra Akademiets Dør til Filosofporten.« Denne Vej er den vestlige Del af den nuværende Kørevej fra Fratergaarden til Jærnbanevejen, og Filosofporten stod der, hvor Danneskjolds Allé støder til Kørevejen.

Arealet Nord for Steenstrups Vænge paa den anden Side af nævnte Vej, et Jordstykke, der begrænsedes af Vejen, Skolegaarden, den til Kirkegaardens Udvidelse indtagne Plads (nu en Del af Kirkegaarden) og Priorvænget, brugte Traktøren i den tidligere Tid som Have. Senere synes det at have været henlagt som Have til den nordøstre Pavillon, og her plukkede da Fogtmann de Æbler, han sendte Sibbern (se dennes Breve). Men omkring ved 1820 opførtes paa den største Del deraf den nuværende Økonomigaard, paa en mindre Del anlagdes i 1865 Kegelbanen, som for Parkanlæggets Skyld flyttedes fra sin tidligere Plads ved Muren mellem Skolegaarden og Elevhaven. Til Klostergrunden stødte mod Øst Priorvænget »Priorhaugevenget«, der gennem hele sidste Halvdel af forrige Hundredaar var bortfæstet til professores theologiæ. Vænget grænsede mod Nord til Rolighedsstrædet, mod Øst til Fiskerstien (kaldes nu

Ingemanns Vej), mod Syd til Filosofgangen, mod Vest til »Akademiets Mur« (den nuværende Kirkegaardsmur). I Aarene 1761—63 maatte det afgive en Strimmel langs Muren fra Smedens (nu nedrevne) Hus til Filosofporten til Anlæg af den Vej, som endnu bærer Navnet Danneskjølds Allé. I nogle Aar var Vænget henlagt til Direktorembedet og derpaa i adskillige Aar udlejet til Græsning mod en aarlig Leje af 50 Rdl. Men i 1856 blev det udstykket og afhændet, og Priorgade anlagt tværs over det. Stiftelsen beholdt kun to Stykker: Systemhaven, i hvis brede Sydende Musæumsbygningen nu opføres, og Økonomi- og Frugthaven. Sidstnævnte ligger indkilet mellem en Del af de solgte Parceller, Fiskerstien og Filosofgangen og er inddragen under Bygrunden som Matr. Nr. 113.

Af et mindre ved Fiskerstiens østre Side liggende Vænge, Blegmandens Vænge, er et lille Stykke gaaet ind under Købstaden, medens Resten er indtagen under Lystskoven og den for faa Aar siden som saadan nedlagte Skovløberbolig: Fiskerhuset med tilhørende Have, Matr. Nr. 35 B af lille Ladegaards Jorder.

Syd for Hovedbygningen laa som før nævnt den botaniske Have og vest for denne den til sydvestre Pavillon hørende Have, som gik lige ned til Søen. Jordsmonnet var fladt, ikke som nu skraanende ned mod Vandet. Ud mod dette var en Stendossering, og Vandet i Søen stod om Sommeren saa lavt, at man ikke blot kunde gaa under Dosse-

ringen uden at se eller ses fra Hovedbygningen, men ogsaa slippe tørskoet over til Fru Borchs Ø (se Wegeners Brev til Ingemann). Mellem Pavillonhaven og Rektorhaven, som ogsaa gik helt ned til Søen, var en smal Vej indhegnet af Stengærder, ad hvilken Byens Folk førte deres Heste ned til et Vandingssted. Denne Vej førte ogsaa i ældre Tid ind til Lammehaverne, den sydlige Halvdel af den nu saa kaldte Akademihave, i hvilke Akademiets Betjænte havde Græsning til deres Kreaturer. Lammehaverne, der tillige med Overhovmesterens Have, den nordlige Halvdel af nævnte Akademihave, stødte op til Klostergrundens Vestside, forenedes fra 1. Januar 1798 til een Have: Urte- og Plantagehaven eller Hovhaven, hvilket Navn endnu kendes af ældre Folk. Den var ved et Stakit skilt fra Ridebanen, den nuværende store Legeplads, og havde ingen Udgang mod Nord. Den eneste Adgang til Haven var saaledes i en Række Aar, mulig fra 1798, da Havens Bestemmelse blev at skaffe Stiftelsen Indtægter ved Salg af Træer og Buskvækster, kun gennem Stakitporten ved Ridepladsen. Hele denne Tilstand med bestemt afgrænsede, tildels indhegnede Skolegaarde, Legepladser o. s. v. var naturligvis meget heldig for Skolen og endnu mere for Opdragelsesanstalten. Men i 1860erne fremkom saa den Tanke at omskabe det hele Terrain paa landskabsgartnerisk Vis, hvorved det unægtelig har vundet for lystrejsende og spadserende.

Den nuværende Skolegrund mellem Bygrunden

mod Nord, Jærnbanevejen mod Øst og Sæn mod Syd og Vest, er tilligemed den udenfor Klosterporten liggende Ejendom, Opdragelsesanstaltens Vaskeri, matrikuleret under lille Ladegaards Jorder som Matr. Nr. 28, 29 og 30, hvoraf Nr. 28 er Elevhaven, Nr. 30 Systemhaven, Nr. 29 det øvrige.

Af Grundtegningen i Taubers Program til Indvielsesfesten 1827 ses det, hvilke Bygninger der foruden de før nævnte fandtes paa Grunden ved Skolens Genaabning i 1822. Den betydeligste var en lang een-etages Bygning, som i Retning fra Øst til Vest laa vest for Kirken, der hvor nu den nordlige Del af Rektorgaardens Hovedbygning og Gaardsmuren er samt længere Vest paa. Fra dens Midte strakte sig en Fløj ind i Gaardspladsen omtrent der, hvor Rektorgaardens Bagbygning nu er. Til denne lange Nordfløj sluttede sig en kort Østfløj, og fra den udgik i vestlig Retning en Sydfløj. Denne staar endnu og viser sig ved sine tykke Udmure at være en meget gammel Bygning. I Kælderen under den er en nu tilspærret Hvælving, som nok kan ligne Begyndelsen til en underjordisk Løngang. Den nordlige Hovedfløj var i ældre Tid Bolig for Stiftelsens Godsforvalter (O verhovmesteren boede naturligvis paa selve Hovedbygningen). Den første, der som saadan vides at have benyttet den, var »Münster-skriver« Henrik Fohlmann, Godsforvalter fra 1754—1761. Mulig har ogsaa hans Formand i Embedet boet her, Ridefoged Michael Matthiasen Brixeng. (»Skolens Foged« er senere »Ridefogden« eller, som

han ogsaa benævnes, »Hans Kgl. Majestæts Ridefoged«, der fra Midten af forrige Hundredaar kaldes Godsforvalter). Efter Fohlmann fulgte som Godsforvalter ved søndre* Distrikt Hans Krusberg fra 1761—1762 og Caspar Peter Müller (gift med Anna Paludan, Fader til Biskop Jens Paludan Müller, Fader til Prof. Rostgaardianus Casp. Pal. Müller, Digtteren Frederik Pal. Müller og Adj. i Sorø, senere Præst, Provst og Dr. theol. Jens Pal. Müller) fra 1762—1776. Müller opholdt sig fra 1773 paa den ham og hans Hustru i Livsfæste overdragne Ejendom i Bjernede, Birkefogedgaarden, som han i 1772 udflyttede fra Bjernede By til Bjernede Storskøvs Mark, hvor han opførte en Gaard, der fik Navnet Stokholtegaarden. Til denne henflyttedes fra 1. Januar 1773 Akademiets »Skriverstue«, og herfra ledede han Godsforvalterforretningerne. Om denne Gaards Nedbrydning i 1782—83 og dens Tilbageførelse til Bjernede, hvor umiddelbart derefter den nuværende Bjernedegaard opførtes, kan henvises til Professor Løfflers Værk om Sorø Akademis Landsbykirker. Müller døde paa Stokholtegaard 1776. Da Professor Kongslev imidlertid var flyttet ind i den tidligere Forvalterbolig, kunde Müllers Eftermand i Embedet, Peter Reeberg, ikke straks faa Bolig der, men først i Slutningen af Halvfjerdserne. Efter Reeberg, der var Godsforvalter til 1803, fulgte Fasting til 1805. Da denne vides at have beboet den syd-

*) Da det gamle Skolegods færenedes med det Holbergske Gods, blev det hele delt i to Distrikter, der 1836 samledes til eet. Naar der her tales om Godsforvalter, er det for søndre Distrikt.

østre Pavillon, er det sandsynligt, at Reebergs Enke blev i Forvalterboligen til 1805, og at Ole Høyer, som var Godsforvalter fra nævnte Aar til 1813, derefter har beboet den. Da Hovedbygningen brændte i Sommeren 1813, blev Amtmand, Kammerherre, Gehejmekonferensraad Poul Christian Stemann, der havde Bolig der, efter at han i 1802 havde afløst Professorerne i Overhovmesterforretningerne, husvild, og han flyttede da over i Forvalterboligen, hvor han boede, til han i 1827 udnævntes til Statsminister og Kancellipræsident og som saadan flyttede til København. Som bekendt var hans Godsbestyrelse meget fordelagtig for Stiftelsen. Der er ogsaa Vidnesbyrd nok om, at Elever i de faa Aar han blev her efter Skolens Fornyelse, jævnlig besøgte hans gæstfri Hus. Ved hans Bortrejse toges Lejligheden til Direktorbolig, hvortil den passede godt, da den laa saa nær ved Skolen. Den første Direktor, Erik Gjørup Tauber, boede her til sin Entledigelse (1831), derpaa den anden Direktor Hector Frederik Janson Estrup til 1834.

Om Øst- og Sydfløjen vides, at de 1765 var Boliger for Fægtemesteren, Traktøren og Tvættersken. Paa Taubers Grundtegning betegnes de som Lærerboliger, og den første Musiklærer og Organist F. W. C. Pedersen beboede den ene, formodentlig den lille korte Østfløj.

I Aaret 1834 besluttedes det at nedrive Nord- og Østfløjen. Direktor Estrup byttede da Bolig med Lektor Kielsen, hvis Husstand var saa lille, at han kunde nøjes med Sydfløjen. I Aarene 1834—36 op-

førtes da en to-etages Østfløj. Nederste Stokværk, som blev sat i Forbindelse med Sydfløjen, skulde være Direktorbolig, øverste Stokværk Aftrædelsesværelser for Kongen. Da den nuværende Dør ind til Gaarden først er indsat langt senere, var Adgangen baade for Kongen og Direktor fra Østsiden. Der lever endnu gamle Folk, som har set Christian VIII køre med fire ind i den nuværende Forhave. Da Huset var færdigt, ønskede Estrup ikke at flytte ind i det »Taarn«. Formodentlig tænkte han allerede paa at nedlægge Direktoratet og flytte til sit Herresæde Kongsdal, hvilket skete Aaret efter (1837). Den første Beboer blev saaledes den tredje Direktor Georg Holger Waage. Efter hans Død i Decbr. 1842 adskiltes den akademiske Anstalt fra Skolen og Opdragelsesanstalten. Som Direktor for førstnævnte konstitueredes Lektor i Dansk Ingemann, som Rektor for de to sidstnævnte Lektor i Græsk E. F. Bojesen. Da Ingemann ikke vilde og Bojesen under de svævende Forhold ikke maatte flytte ind i Direktorgaarden, stod den ubrugt nogle Aar. Senere Graver J. Chr. Steen fik Bolig i det gamle Baghus for at føre Tilsyn med Bygningerne. I 1847 udnævntes Kammerherre, Amtmand, Lensgreve Knuth til Overdirektør, og han flyttede da ind i Boligen, men da han allerede næste Aar blev Udenrigsminister, bestemtes den til Rektorbolig og beboedes som saadan af Bojesen til han 1863 forflyttedes til Roskilde, P. H. Tregder til 1882 og P. K. Blichert til 1894.

Skolen bestod indtil 1848 af fem eetaarige Klasser

og en toaarig (sjette) Klasse. Eleverne i disse Klasser boede alle paa Hovedbygningen. Fra VI Klasse toges examen artium, og Studenterne flyttede hen paa »Regensen« (se under VI). Da den akademiske Læreanstalt nedlagdes, oprettedes til Erstatning en eetaarig syvende Klasse, og for at skaffe Bolig til denne Klasses Elever, som man paa Grund af deres højere Alder mente at burde stille under noget friere Forhold end de yngre, blev øverste Etage i Rektorgaarden, som under de forandrede politiske Forhold ikke kunde ventes at ville blive brugt efter sin tidligere Bestemmelse, omdannet til tre Sovesale og seks Elevkamre. Men allerede i 1850 blev der gjort den Forandring ved Skolen, at VI Klasse blev eetaarig, VII Kl. derimod toaarig, og det bestemtes nu, at begge denne Klasses Afdelinger skulde bo udenfor Hovedbygningen i Rektorgaarden. Ved forskellige Foranstaltninger fik man Plads til 20 Elever, men da dette Tal jo let kunde blive overskredet, og en Del af Lokalerne var meget slette, blev i 1854—55 Gaardens gamle Baghus nedrevet og en ny Bygning opført med 15 Elevkamre samt to Stuer, bestemte for en tilsynshavende Lærer. Da en saadan virkelig blev ansat i 1883, blev for at skaffe ham en rummeligere Dagligstue to Kamre forenede til eet. Senere blev to Kamre i Stueetagen ud mod Haven forenede til en større Stue, der bruges som Læse-, Musik og Testue.

Den sydøstre Pavillons ældste Beboer, som jeg med Sikkerhed kan paavise, var Andreas Schytte, Professor i Jura og Statsvidenskab, den bekendte

kalenderne for 1792—98), men hans Enke bliver boende. Fra 1808—14 savnes Oplysninger, men i dette sidstnævnte Aar bebos Gaardens nordlige Halvdel af Forstkasserer Hassenfeldt, den sydlige af Moreau. Efter Forstkassererens Død 1825 bestemmes Lejligheden nord for Porten til Lektorbolig og benyttes 1826—28 af J. C. Lütken, Lektor i Filosofi, 1828—31 af J. H. Bredsdorff, Lektor i Botanik og Mineralogi. Da ingen af Lektorerne derefter ønskede at optere den, toges den til Gymnastiklærerbolig, hvad den siden har været, for Kaptejn Thomsen til 1840, Krigsassessor, senere Overkrigskommissær Prehn til 1875, L. Christensen til 1899, nu Premierlieutenant Brix. — Den gamle Sproglærer Moreau blev boende syd for Porten til sin Død 1830. Saa boede Lektor i Latin R. J. F. Henrichsen der, til han 1843 blev Rektor i Odense, derpaa Lektor i Filologi P. H. Tregder, til han 1845 blev Rektor i Aalborg, saa Lektor i Moralfilosofi Bornemann til 1849. Derefter Organist Pedersen til 1854, hvorpaa den udlejedes til Godskasserer, Kammerraad Kruuse. Saa toges den til Organistbolig og har som saadan været benyttet af Skolens Musiklærere, E. A. V. Siboni og E. Jæhnigen i deres Egenskab af Organister.

d. Fru Brüggemanns Gaard, den sydlige lave Halvdel af Nr. 13 (gl. Nr. 21), kostede efter Skøde af 9. April 1753 1200 Rdl., men den havde ogsaa den anselige Længde af 30 Fag. I 1761 boede her den navnkundige Jens Kraft, Professor i Matematik fra 1746 til sin Død 1765, bekendt for sit

nist, hvilket Embede efter hans Død overdroges til Materialskriver Kretschmer (og efter ham til Musiklærer Pedersen).

Sprogmeister. Christian Gottlieb (eller Gottlob) Almer, mag. philos. (stilles i Statskalenderen fra 1751 nederst blandt professores), Jean Baptiste Bachar fra 1773 (var endnu 1786 i Embede, 85 Aar gammel, men efter kgl. Reskript af samme Aar afløstes han af Jean François Moreau efter en mellem dem truffen Overenskomst. Bachar gik nødvendig hertil, da han vel ansaa sig for at være for ung til at gaa paa Pension. Han døde 1790. Moreau var født i »Rocheles«, havde fra 1780—86 »informeret adskillige adelige og andre Folks Børn« og døde 1830 97 Aar gammel.

Ritzemester: Hans Petersen nævnes i Kalenderen fra 1749—61, J. Georg Herzog fra 1761, døde 1770. Troels Pedersen døde 1816 74 Aar gammel.

c. **Seigneur Fosses Gaard**, Bindingsværksgaarden Nr. 31 (gl. Nr. 9), erhvervedes ved Skøde af 11. Marts 1748 for 850 Rdl. Det var en Gaard paa to Stokværk, femten Fag lang, som enhver endnu kan tælle sig til, da det er den eneste Gaard, hvis Ydre er ganske uforandret. 1761 beboedes den af Berider Majoll, Sprogmeister Almer og Ritzemester Herzog, fra 1768 af Berider og Sprogmeister, fra 1773 af Sprogmeister Bachar og Ritzemester Troels Pedersen, fra 1774 kun af førstnævnte, fra 1782 tillige af Dansemester Schübeler, 1786 afløses Bachar af Moreau, 1791 dør Schübeler (han staar for øvrigt endnu i Stats-

retten Hans Nikolaj Nissen, som døde der 1815. Et Par Aar var Gaarden ullejet (til en Madam Kiølby), men fra Efteraaret 1818 bebos den af Regnskabsfører, Godsforvalter, senere Godsinspektør, Etatsraad Søren Kierulff Povelsen. Denne Mand, som efterhaanden fik stor Indflydelse, fik i Aarene 1832—33 den gamle Bygning nedbrudt og for en Bekostning af over 10,000 Rdl. opført den nu staaende toetages Bygning, som han alene benyttede til sin Død 861. Nu blev øverste Stokværk Aftrædelseslejlighed for Undervisningsministeriet og nederste Stokværk Embedsbolig for Godsforvalteren (Hans Vilhelm Beck til 1874, Harald Frederik Ferdinand Finsen til 1881, Carl Harald Sarauw).

Ann. Lærerne ved Frederik den femtes Akademi var dels professores (i Reglen fem) dels maitres nemlig Berideren (Staldmesteren), Fægtemesteren, Dantzemesteren, Sprogmasteren og Ritzemesteren (fra 1784 kaldt Tegnemesteren). Disse Stillinger beklædtes efter Statskalenderne og Stiftelsens Økonomiregnskaber af følgende:

Berider: Frederik Georg Heinemann 1748—60, Georg Frederik Majoll døde 1773, Martin Wittrog afløstes 1785 af Lieutenant Elias v. Witte efter en mellem dem truffen »Accord og Forening«.

Fægtemester: Christian Albrecht Thorlund 1748—81. Cadet Supiot 1783—1819. Begge døde i Embede.

Dansemester: Tritler, ansat 1751, Johan Frederik Schübeler fra 1752, døde 1791, var tillige Orga-

12. Maj 1798 skiltes Sorø Sognekald fra Annøkserne, og der tillagdes Præsten i Sorø et aarligt Beløb af 200 Rdl. af Stiftelsens Kasse), M. Sommer til 1848. Den næste Sognepræst, Dr. Zeuthen, købte i 1850 Gaarden for 3000 Rdl., og i Østenden af dens Have, som strakte sig helt ud til Rolighed, opførte han et Hus, som han senere afhændede til Adjunkt Liebenberg. Dennes Bo solgte det til Adjunkt Kiellerup, og han igen til Bogtrykker Häuser. Den gamle Præstegaard solgte Dr. Zeuthen, da han havde opført det ny Hus.

b. Det Hus, som stod, hvor Godsforvalterboligen nu er, erhvævedes ved Skøde af 11. Oktober 1747 for 600 Rdl. Det kaldtes Oberstinde Fuchses Gaard og var kun een Etage højt. I 1761 beboedes det af den noksom bekendte Filantropist Basedow, »Pædagogikkens Mirabeau«, Professor i Moral og de skønne Videnskaber fra 1753 (før ham af to andre Professorer, af hvilke den ene har været Jens Kraft). N. M. Petersen fortæller om ham, at han selv levede og behandlede de unge Mennesker paa den hensynsløseste Maade. Overhovmester Daneskjold fik ham fjærnet paa Grund af hans materialistiske Anskuelser. Gaarden beboedes derpaa til 1765 af Akademiets Inspektør, Svend Hurtigkarl, Fader til den bekendte juridiske Professor og Legatstifter, i 1767—72 af Akademiets Medicus Rudolf Buchhave, derpaa af to paa hinanden følgende Beridere og Staldmestre, G. F. Majoll og M. Wittrog (se Anm.). I 1786 indflytter Professor i Natur- og Civil-

ker Ludvig Poulsen, der begyndte i 1836 som Snekerlærling at færdes i Stiftelsens Bygninger, har vist mig i den saakaldte Klosterstue ud mod Alléen det Vindue, i hvilket han mindes at have set Thorvaldsen som Harders Gæst staa og modtage en Hyldest af Sorø Borgere og Skolens Disciple.

VI. Gaarde i Sorø By.

Ved Midten af 18de Hundredaar erhvævede Stiftelsen sig fire Gaarde i Købstaden, hvilke den endnu ejede 1822. To af dem paa Realgadens vestre Side, Bindingsværksgaarden (Nr. 31, gl. Nr. 9) og Godsforvalterboligen (Nr. 34, gl. Nr. 12), ejer den endnu. De to andre, som ligge paa Gadens østre Side, Nr. 11 (gl. Nr. 19) og den sydlige Halvdel af Nr. 13 (gl. Nr. 21), er solgte.

a. Først erhvævedes Nr. 11 ved Skøde af 12. Juni 1747 for en Sum af 800 Rdl. Den kaldes Hr. Thamses Gaard, formodentlig efter Sælgeren. Saa vidt vides, har den altid været Bolig for Sognepræsterne, der tillige vare professores theologiæ ved Akademiet. De vare Peter v. Haven til 1757, Lars Gram (Hans Grams Broder), Johan Christian Pingel fra 1760—1765, Johan Ludvig Christian Pontoppidan til 1779, (fra hans Tid er det lille Maleri af Realgade, som i 1894 skænkedes Skolen; man ser paa dette Præstegaarden, det nordligste af de toetages Huse; det lader i øvrigt til, at Præsten vil aflægge sin Nabo et Besøg), Chr. M. Holst til 1797 (i disse to Præsters Tid var Pedersborg og Kindertofte Annekser til Sorø, men ved kgl. Reskript af

private, en Tid til Sorø Spare- og Laanekasse. — Adjunktboligen for neden nord for Gaardporten nedlagdes 1862, hvorefter Værelserne toges til Forstarkiv og Aftrædelsesværelser for Overinspektøren for Skovene, og fra 1870 til Aftrædelsesværelser for Bygningsinspektøren; ti i dette Aar nedlagdes ogsaa den øvre Adjunktbolig, og Forstarkivet flyttedes derop. At nævne Beboerne af de to Adjunktboliger vilde være at opregne omtrent alle Skolens Lærere, ansatte for 1870. Sidste Beboer af den nederste Lejlighed var H. G. Møller, som ved Lejlighedens Inddragning flyttede ovenpaa. Efter ham beboedes den øverste Lejlighed af Ibsen, Hoff og Wørmer.

Harders Lejlighed overlodes efter hans Død 1873 til Oldfruen. Vaskeri, som før havde været i Økonomigaarden, hvor nu Badstuen er, indrettedes i en Sidebygning. I 1883—84 foretoges en Hovedindsættelse af Klosterportens Ydre, og samtidig forandrede Indretningen af Lejligheden over den. Trykkergaarden nedreves som sagt 1887, og i den nyopførte Vaskeribygning indrettedes foruden Oldfruebolig tillige Aftrædelsesværelser for Overinspektøren over Skovene.

Over Klosterporten og den næsten fra nyt af genopførte Celle indrettedes der nu en isoleret Bolig med Opgang fra Porten, medens samtidig den tidligere lille Lejlighed, oprindelig Vægter-, Portner- og Arrestforvarerbolig, i Porten ved Siden af Cellen borttoges. Den ny Bolig udlejedes fra 1889 til Overlærer Hoff, fra 1894 til Adjunkt Boesen. Gamle Sne-

i to Værelser. Det nordlige mod Byen fik Harder til Tegnestue. I det sydlige ud mod Klosteralléen opstilledes Biblioteket, til dette i 1826 flyttedes op i den ny Hovedbygning. Derefter stod Rummet nogen Tid tomt.

I Aaret 1828 sattes et andet Stokværk paa Tryk-
kergaarden, bestemt til Bolig for Chr. Wiister, som
da blev Lektor i Græsk (og Engelsk) ved Molbechs
Afskedigelse. Men Wiister byttede med Fogtmann,
som saaledes flyttede ind i den ny Lejlighed og boede
der til sin Forflyttelse 1830, derefter Scharling til
1834. Ved hans Afgang bestemtes det, at Harder
skulde have Værelserne over Klosterporten samt i
hele øverste Stokværk undtagen de tre nordligste, to
mod Gaarden, eet mod Gaden, der bestemtes til Ad-
junktbolig; medens hele nederste Stokværk blev Lek-
torbolig for Scharlings Eftermand Vilhelm Rothe,
som boede der til 1841, efter ham Japetus Steenstrup
til 1843. Saa deles denne Etage igen: Værelserne
nord for Gaardporten blev atter Adjunktbolig (fra
nu af boede altsaa to Adjunker i Gaarden), Værel-
serne syd for samme udlejedes til Adjunkt, senere
Overlærer Arent Sibbern, som da flyttede fra Hoved-
bygningen og boede i Trykkergaarden 1843—71.
Derefter var denne Lejlighed udlejet til forskellige

af Direktionen antagen til „at ordne det fornødne ved Be-
gyndelsen af Bygningsarbejdet“. Han vedblev imidlertid som
Konduktør at lede hele Arbejdet. Kun var han i 1825 to
Maaneder borte for at deltage i en Konkurrence om en Guld-
medalje ved Kunstakademiet, i hvilken Tid han afløstes af en
Konduktør ved Navn Hansen.

I Adressekontorets Efterretninger for 1759 nævnes som Bogtrykker Jonas Lindgren. Efter Statskalenderen virkede han til 1771, derefter hans Enke til 1799, derpaa Lillie. Selve Trykkeriet fandtes nok over Klosterporten. Fra denne Presse udgik i Tiden efter 1760 en stor Del af de betydeligste Værker, som den danske Litteratur dengang frembragte, Skrifter af Sneedorf, Kraft, Schytte, Gerhard Schøning o. fl., Kongespejlet paa Islandsk, Dansk og Latin m. m. Ikke uden Grund bevarede Bygningen, som Stiftelsen, uvist naar, har erhvervet for 400 Rdl., derfor Navnet Bogtrykkergaarden eller tiest Trykkergaarden, indtil den i 1887 nedreves, og Vaskeriet opførtes paa dens Grund, dog rykket lidt tilbage uden Forbindelse med Værelserne over Klosterporten.

I 1822 ved Skolens Genaabning havde Gaarden, som nævnt, kun eet Stokværk, og den deltes ved en Gaardport i en mindre nordlig og en større sydlig Del. Førstnævnte var fra 1822—26 Bolig for en af de fire Adjunkter, som ansattes ved Skolen, idet der kun var Plads til tre Adjunkter i den Gaard, hvori Opdragelsesanstalten midlertig indkvarteredes (Regensen). Sidstnævnte anvistes Tegnelærer Harder til Embedsbolig fra April 1824 at regne. Harder flyttede dog ikke straks ind, da han med Permission foretog en Udenlandsrejse fra Juli 1824 til Juli 1826, i hvilket Tidsrum hans Gerning ved Skolen besorgedes af Bygningskonduktør Friis, som derfor fik Harders halve Løn*). Rummet over Klosterporten var da delt

*) Hovedbygningen opførtes jo 1822—26 af Stadsbygmester, Professor P. M. Malling. Ved dennes Foranstaltning blev Friis

nuværende Brug. Den næste Bygning, hvor der nu er Sløjdscole m. m., var Akademiets Stald. Mellem denne og Posten laa indkilet, støttet op mod Cellen et lille Hus, som før 1822 kaldtes Udriderbolig. Et tilsvarende øst for Porten var Gartnerbolig. (Begge nedrevne 1889). Den nuværende Kvæstur- og Biblioteksbygning, Christian den fjerdes Boldhus, var i den østlige Ende indrettet til Tinghus og Arrester (saadanne fandtes ogsaa i Cellen) og iøvrigt til Kornmagasin. I Grundens nordøstlige Hjørne laa den 1886—87 nedbrudte Smedje.

Skellet mellem Kloster og By er Klosterporten. Dog laa der udenfor den til venstre og sammenbygget med den en een-etages Bygning, som blev regnet til »Landet«, (Landsognet, Birket). I denne Bygning og i Lejligheden over Klosterporten var i forrige Hundrebaar Bolig for Akademiets Bogtrykkere. Under 23. Juli 1756 udgik der til Overhofmesteren Reskript om at »der maa indrettes et Bogtrykkeri ved Akademiet, og den derved antagende Bogtrykker skal nyde ej alene de i saa Maade ved Akademiets Fundats tilsagte Privilegier godt ad, men endog have saadanne Privilegier, som andre Bogtrykkerier ved Københavns Universitet enten allerede ere eller herefter kunde vorde forundte.« Bogtrykkeren oppebar af Stiftelsens Kasse en aarlig Lønning af 100 Rdl. og ses at have nydt adskillige Begunstigelser. Han faar saaledes i 1761 et rentefrit Laan paa 600 Rdl. til Trykkeriets Istandsættelse, og der tilstaas ham 1765 aarlig 18 fri Rejser til Kbhv. foruden meget andet.

Rothe (ligesom Ingemann) boende til sin Død 1879. Derefter boede Overlærer Moth her til 1884, saa Overlærer Kiellerup til 1897. Nu opteredes Huset af Overlærer Wörner, men han døde før Indflytningen. For Tiden bebos det af Overlærer Michelsen.

Den nordøstre Pavillon var sidst bleven beboet af Berideren, Løjtnant, senere Ritmester Elias Witte. 1822 blev den Embedsbolig for Niels Fogtmann, Lektor i Religion og Moral samt Latinlærer i Skolen. Han flyttede 1826 ind i Regensen som Inspektør for Akademisterne, og Huset toges nu til Sygehus for Opdragelsesanstalten, hvortil det mentes at egne sig ved sin nære Beliggenhed. Der var fem Sygestuer, af hvilke de fire havde Vinduer mod Syd. Samtidig antoges den første Sygeplejerske, Madam Hassenfeldt. Hun døde efter 35 Aars Tjeneste, 86 Aar gammel, i Aaret 1861. Aar 1860 toges det nuværende, da nyopførte Sygehus i Brug, og den gamle saare brøstfældige Pavillon nedreves. En Del af Grunden indlemmedes i Kirkegaarden, og der findes nu Ingemanns og Hustrus Grav. (Sygeplejersker i det ny Sygehus: Frøken D. Hassenfeldt 1861—72, Enkefru Sine Jensen 1872—97, Frøken C. C. Christensen).

Hvor der nu er Bolig for Gartner, Havemand og Vægter fandtes tidligere en Længe, der betegnes som Betjenthelig, Vognskjul og Drivhus. Den lille Gymnastiksal var oprindelig Stald for Godsforvalteren, derefter for Stemann (til 1827) og Direktor (til 1831). Saa indrettedes den til Fægte- og Gymnastiksal. Den store Gymnastiksal var Ridehus og omdannedes først 1882 til sin

senstand Goiske fik den i Fæste 20. Juli 1804 og ses endnu i 1841 at have haft den mod en aarlig Afgift af 1 Rdl. Fru Borch, hvis yngste Datter Charite som tolvaarig Pige var Vidne til Hovedbygningens Brand (se Forhørene trykte i Sorø Avis 1867) og senere blev Frederik Paludan Müllers Hustru, blev vel boende her til Skolens Fornyelse 1822. I dette Aar flyttede Ingemann ind og boede her lige til sin Død 24. Febr. 1862. Hans Enke, Lucie Mandix, fik Lov at beholde Boligen. Hun døde 1868. Derpaa boede Overlærer I. H. Bang her til 1883. Nuværende Beboer er Overlærer Rosing.

I den sydvestre Pavillon kender jeg ingen Beboer før Johan Christian Molbech. Han var fra 1778 Repetent ved Akademiet. Da de unge Mennesker, som søgte dette, havde saa forskellig Fordannelse, at det var umuligt at afpasse Forelæsningerne efter hele Tilhørerkredsen, skønt den ikke var vidertalrig, fandt man paa den Udvej at ansætte Repetenter, der som en Slags Privatlærere skulde gennemgaa Stoffet med dem, som trængte til saadan Vejledning. I 1787 blev Molbech Professor i Filosofi og Matematik. Fra 1815 var han den eneste genlevende Professor, og da der i 1822 blev Brug for Huset, fik han sin Afsked. Han var Fader til Leksikografen og Historikeren Chr. Molbech og til C. F. Molbech, Lektor i Græsk 1822—28. Efter Naadensaaret indflyttede i 1823 Lektor i Fransk, August Rothe. Efter den Tilladelse, som ved den akademiske Lærestalts Nedlæggelse i 1849 gaves Lektorerne, blev

Forfatter af Værkerne om: Staternes udvortes Regering og Om Staternes indvortes Regering. Men da han i Aaret 1761 afiøste den endnu mere bekendte Forfatter Jens Schielderup Sneedorf i Embede, er det troligt, at denne har boet i samme Hus i sin soranske Professortid 1751—61. Sneedorf var født 1724 i Sorø og Søn af den sidste Rektor ved Skolen, som St. Hansdag 1737 nedlagdes til Fordel for det ridderlige Akademi. — Schytte skøl have opdæmmet den lille Ø udenfor Huset, hvor han søgte det Asyl til videnskabeligt Studium, som han ikke kunde finde hjemme (Ingemanns Breve S. 235 Note 2). Hans Eftermand i Embed og Bolig var Christian Vogelius Steenstrup. Da den akademiske Virksomhed af sig selv ophørte efter de sidste Akademisters Afgang, og da Overhovmesterforretningerne fra 1787 lagdes i Professorernes Haand, var Steenstrup mest beskæftiget med Godsbestyrelse til sin Død i Decbr. 1801, hvorefter disse Forretninger overtages af Kammerherre, Amtmand Stemann. Professor Steenstrups Enke, Bolette Dinesen, blev boende til 1803, i hvilket Aar hun ved Skøde af 29. Nov. afstod til Stiftelsen for en Købesum af 120 Rdl. de to ved Embedsboligen af hendes Mand opførte Udhuse. Derefter boede Godsforvalter Fasting der til 1805. Fra 1805 lejes eller laanes Huset ud til Enken efter nys afdøde Professor Caspar Abraham Borch, Anna Margrethe Rosenstand Goiske. Efter hende kaldes Øen endnu for det meste Fru Borchs Ø, men i ovennævnte Brev kaldes den Rosenstands Ø, idet Generalavditør Ro-

Skrift: Kort Fortælling om de vilde Folks fornemste Indretninger, men endnu mere for sine Kritiske Breve, hvori han bekæmpede sin Kollega Sneedorf i Striden om, hvorvidt de grundige eller de smukke Videnskaber ere af størst Betydning for et Folk. Efter ham indflyttede den lærde Islænder Jón Erichsen, Professor i Lovkyndighed fra 1759—71, som bl. a. i Aaret 1768 besørgede den ovenfor omtalte Udgave af Kongespejlet. Han døde 1787 som Overbibliotekar ved det kongelige Bibliotek. Næste Beboer var Suhms Ven, Forfatteren af den store Norges Historie, der skulde være et Sidestykke til Suhms Historie af Danmark: Gerhard Schøning, Professor i Eloquencia og Historie fra 1765. Da han i 1773 begyndte sin lange Rejse til sit Fødeland Norge, overdroges Boligen til Caspar Abraham Borch, der vel vikarierede for S. og efter to Aars Forløb fulgte ham i Embedet. Da Overhovmesterstillingen ophørte 1787, og dennes Hværv overdroges til Professorerne, overtog Borch Bestyrelsen af Bygningsvæsenet, indtil den hele Styrelse fra 1803 lagdes i Stemmanns Hænder. Borch døde 1805, og Gaarden lejes nu ud til Gehejmeraadinde Brandt, men bliver snart Forvalterbolig for Kammerassessor Thiele, Forvalter fra 1813 til 1817. Efter hans Afskedigelse faa hans Hustru og Børn Lov til at blive boende, men i Aaret 1822 ved Skolens Fornyelse faar Direktor Erik Gjørup Tauber Lov til at vælge sig en Bolig blandt de syv til Raadighed staaende — denne, to af Pavillonerne og fire nykøbte Gaarde, hvorom senere skal tales — og han vælger

da denne. Ved Gehejmerraad Stemanns Bortflytning til Kbhv. og Direktors Indflytning i hans Bolig overlodes Gaarden til den ny Amtmand C. A. Stemann, som bor der til 1831, da han ved Estrups Udnævnelse til Direktor henflytter i den af denne beboede Gaard i Søgade. Nu opteres Gaarden af Lektor Kielsen, som bebor den til sin Død, dog med den i forrige Stykke nævnte Undtagelse, at han i 1834—37 bytter Gaarde med Estrup. Efter Kielsens Død 1843 opteres Gaarden af Lütken, som beboede den, da den 1855 solgtes til Købmand H. A. Hansen for 13,600 Rdl.

Ved Skolens Fornyelse 1822 behøvedes otte Gaarde, en til Bolig for Adjunkter, Økonom og Elever, en til Skolelokale og tillige Bolig for en Lektor, en til Bolig for Direktor, fem til Boliger for fem af Lektorerne Estrup, Ingemann, Kielsen, Fogtmann, C. F. Molbech og Hjort. (Lektor Rothe var indtil videre paa Udenlandsrejse.) Dertil havde kun tre: sydøstre Pavillon, nordøstre do. (sydvestre beboedes endnu af den gamle Professor Molbech og holdtes vel paa Haanden til Lektor Rothe; i alt Fald androg Fogtmann forgæves om den) samt Fru Brüggemanns Gaard. Peder Hjort fortæller, hvordan Indkøbet gik for sig: Gehejmerraad Stemann frygtede, at det pludselige Indkøb af saa mange Gaarde skulde skrue Priserne op til en urimelig Højde. Han lod da bekendtgøre, at en Embedsmand ønskede at købe en Gaard; salgsvillige kunde henvende sig til ham paa en nærmere fastsat Tid. De kom, lukkedes ind ad

en Dør, ud ad en anden uden at faa hverandre i Tale, og paa een Gang købtes fire Gaarde i 1821; den femte købtes i 1822. Det var følgende (*e—i*):

c. Baron Gyldencrones Gaard paa Hjørnet af Torvet og Søgade Nr. 40 (gl. Nr. 36). Paa Grund af sin Størrelse toges den til Bolig for Eleverne, hvis Tal foreløbig sattes til 30, tre tilsynshavende Lærere og Økonomen, hvilken tillige besørgede Vasken. Af Biskop Daugaards Levned ses, at hans to Værelser var ovenpaa, et med Vindue i Sydgavlen, et andet med Vindue mod Øst, i hvilket han glædede sig ved Synet af den nære Skov (Filosofgangen), hvilket kun kan forstaas, naar man husker, at Torvets Østside ligesom Boldhusgade og Rolighed da var ubebygget, og at Priorgade da var et Vænge. Spisestuen var i den store Stue i nederste Stokværk, hvor der nu er Birkekontor, og det var i den første Tid en folkelig Forlystelse gennem Ruderne at iagttage Elevernes Maaltider, en Forlystelse, som stoppedes ved opstillede Landkort; ti at begynde med var man ikke kommen saa vidt som til Rullegardiner. Om Livets ydre Former i de fire Aar til 1826 kan jeg i øvrigt intet oplyse. Maaske kunde noget findes i Skolens Arkiv, men dette er ifjor efter Ordre blevet indsendt til Provinsarkivet. I 1826 flyttede Opdragsanstalten op i den da færdige Hovedbygning. De to første Studenter, som dimitteredes 1825, maatte gaa lige til Universitetet, men de, som dimitteredes fra 1826 til 1847, fik Bolig i denne Gaard i øverste Stokværk og den lange Bygning ind i Gaarden i de

1½ Aar, i hvilke de læste til anden Eksamen. Deraf Navnet Regensen. Stuen i Forhuset blev Bolig for en tilsynshavende Lektor, Fogtmann til 1828, Wilster til 1840, Wegener til 1847. Efter Nedlæggelsen af den akademiske Læreanstalt indrettedes Stueetagens søndre Halvdel til Embedsbolig for Overlærer Johnstrup 1851, for Overlærer Ibsen 1867. Den kasseredes som Embedsbolig 1882 og har siden været udlejet stykkevis til forskellige. Den nordlige Halvdel udlejedes i nogle Aar, men overlodes 1855 Lektor Lütken til hans Død 1856. Siden har den været udlejet fra 1860—1867 til Overlærer Trojel, derpaa til Adjunkt Møller og hans Enke, nu til Enken efter Godsforvalter Finsen. — Øverste Stokværk forbeholdtes en Tid til Benyttelse af VII Klasses Elever, fra 1855 til Aftrædelseslejlighed for Ministeriet, og var derefter Overlærerbolig for I. H. Bang til 1868, Moth til 1873, Lorenzen til 1881, Ibsen.

f. Gehejmekonferensraad Urnes Gaard, Nr. 48a (gl. Nr. 43). I 1761 ejedes Gaarden af Madame Anna Marie sal. Bangs, derpaa af Generalkrigskommissær Magnus Beringschiold. 1822 opteredes den af Lektor i Historie H. F. J. Estrup, som boede der til 1831. Excellencen Estrup er saaledes født her. Saa lejedes Gaarden ud til Amtmændene, først Kammerherre C. A. Stemann, derpaa Lensgreve Knuth. Da han i 1847 blev Overdirektør for Akademiet og flyttede ind i den tomme Direktorbolig, fik Rektor Bojesen, som siden sin Konstitution havde ført en noget omvankende Tilværelse, Lov at bo her; men

da Grev Knuth næste Aar blev Udenrigsminister, og Rektor Bojesen flyttede ind i Direktorboligen, lejedes Urnes Gaard atter til Amtmanden, nu Kammerherre Hoppe, og efter hans Død til Kammerherre, Postmester, Grev Knuth.

g. Karen Schyttes Gaard, Nr. 10 (gl. Nr. 18), ejedes 1761 af Dansemester Schübeler, men kom siden i Andreas Schyttes Enke Karen Schyttes Eje. Hun bestemte den ved Testament af 1791 til et Enkesæde for tvende Professorenker. Men da der savnedes Midtil at vedligeholde den, blev den i 1816 solgt, formodentlig til Urmager Hoppe. I alt Fald solgte han den 1822 til Akademiet. Den opteredes af Lektor i Græsk C. F. Molbech. Da denne i 1828 afskedigedes paa Grund af Sindssyge, toges den af Lektor Lütken til 1843, af Lektor Japetus Steenstrup til 1845, derpaa af Musiklærer Borup, til hvem den 1848 solgtes for 3500 Rdl. Siden har den været i privat Eje.

h. Kammerraad Møllers Gaard, Nr. 17 (gl. Nr. 26), opteredes af Lektor Kielsen til 1831, Lektor J. H. Bredsdorff, som døde 1841, Lektor V. Rothe til 1843, konst. Lektor Mundt til 1848, da den solgtes for 6000 Rdl. til Glarmester Jørgensen. Den ejes nu af Kbmd. I. E. Hansens Enke.

i. Dr. med. Carstensens Gaard, Nr. 35 (gl. Nr. 13). Da jeg kom her i 1867, nævnede gamle I. H. Bang denne Gaard for mig som aedes principum, hvormed da mentes en Gaard, som Christian IV skulde have ladet opføre til Bolig for sine to i Sorø studerende Sønner, af hvilke den ene var den

senere Konge Frederik III. Men Professor Vilh. Petersen siger, at Huset, som det nu staar, ikke er fra syttende, men fra attende Hundredaar, saa det Sagn maa vel kasseres. Imidlertid er Gaarden endnu næst Bindingsværksgaarden den stateligste Bygning i Sorø, om den end for nylig er skæmmet en Del ved Tilbygning hen ad Raadhuset til. Omkring 1760 ejedes den af Justitsraad, Landsdommer Peder Kraft, den første Inspektør for Sorø Akademi, Fætter til Genboen i Nr. 13 (21) Professor Jens Kraft. Om Peder Kraft, hans Forhold til Holberg og Akademiet kan efterses i biografisk Leksikon. — Efter Købet i 1821 bestemtes overste Stokværk til Skolelokaler fra 1822 til 1826. (Pladsen ved Siden, hvor Raadhuset nu er, var da ubebygget, men 1761 havde Martini der sit Apotek.) Da Skolen flyttede op i Hovedbygningen, toges denne Etage til Aftrædelsesværelser for Direktionen for Universitetet og de lærde Skoler, hvad vi nu vilde kalde Ministerbolig. Nederste Stokværk blev Embedsbolig for Lektor i Tysk Peder Hjort til hans Bortrejse til Kbhv. i 1851. Derefter boede Overlærer I. H. Bang der fra April 1851 til Oktober 1855. I dette Aar solgtes Gaarden, som i 1821 købtes for 2150 Rdl., til Kbmd. Bang fra Ringsted for 8000 Rdl.

Da Hauch 1827 kom hjem fra Italien for at tiltræde sin Plads som Lektor i Zoologi og Fysik, maatte der skaffes Bolig til ham. Man købte da

j Slagtermester Berthelsens Enkes Gaard, Nr. 32 (gl. Nr. 10), for 3000 Rdl. Sedler og oppudsede den for 400 Rdl. Det var da Hauchs Gaard fra

1827 til 1846, da han gik til Kiel som Professor i Dansk. I denne Gaard digtedes altsaa Vilhelm Zubern, Guldmageren, en polsk Familie og mange af de Dramaer og lyriske Digte, som høre til vor Litteraturs Mesterværker. Her var Oehlenschläger en jævnlig Gæst, naar han besøgte sin Datter Charlotte, som en Tid opholdt sig i Sorø i Hauchs Hus, eller paa et senere Tidspunkt sin Søn Johannes, som havde et Toldembede i Sorø i Fyrrerne (og boede ovenpaa i det Hus, hvor der nu er Vett og Wessel). — Efter Hauchs Bortrejse havde S. L. Povelsen og Liebenberg kortvarige Hjem der. 1849 solgtes Gaarden for 2500 Rdl. Siden har der været Værtshushold.

k. Aar 1848 maatte Stiftelsen som ufyldestgjort Panthaver overtage en Gaard i Søgade, Nr. 47 (gl. Nr. 44 og 45), for 5000 Rdl. I forrige Hundredaar var det to særskilte Huse, hvoraf det østre tilhørte Akademiets Taffeldækker Peter Christian Horn (1761). I dette Hundredaar har Grevinde Dannemand ejet den samlede Gaard til 1830, da den købtes af Overkrigskommissær Rosenørn. Da Akademiet havde overtaget Gaarden, havde Lektor Mundt en kort Tid Bolig der. Siden 1851 har den været udlejet til Adjunkt Blicher, Enkefru Rothe, Adjunkt Michelsen, Adjunkt Lauritzen.

l. Aar 1894 overtages af samme Grund Gaarden paa Torvets søndre Side Nr. 42. Stueetagen er udlejet til Tegnelærer v. Schmidt-Phiseldeck, første Sal til Adjunkt H. Hansen, med Undtagelse af et Par Værelser, der er indrettede til Aftrædelsesværelser for Universitetets Kvæstor.

VII. Batøk.

I en gammel Optegnelse fra 8. Maj 1825 af Adjunkt, senere Biskop Daugaard læses: »En hidtil ubekendt Leg, Pickfolt kaldt (den skal være tysk af Oprindelse), interesserer meget i denne Tid og har bragt baade Pind- og Boldspil i Forglemmelse. Den bestaar i, at enhver af de medspillende slaar en spids Træstave i Jorden, og den, som slaar de andres over Ende, har vundet. Den bidrager just ikke til Legepladsens Forskønnelse, da mange store Huller derved opstaa; men det maa intet sige, da Pladsen er bestemt til Morskab og ikke til andet.« Spillet omtales i Billes »Skoledrenge« under Navnet Batøk, rettere Batik. Naar er det Navn opstaaet? Hvad betyder det? Professor Kiellerup gør mig i øvrigt opmærksom paa, at de spartanske Drenge i Oldtiden spillede samme Spil, hvorom kan læses i Mariagers Sparta.

Efterretninger

om

Sorø Akademis Skole og Opdragelsesanstalt

for

Skoleaaret 1898—99

af

B. Hoff.

Lærerne. Fag- og Timefordeling.

De konstituerede Lærere H. H. Nissen og A. R. Glahn beskikkedes til Adjunker fra henholdsvis 19. August og 1. December at regne.

Gymnastiklærer L. Christensen fik efter Ansøgning Afsked i Naade og med Pension fra 31. Dcbr. 1898. I hans Sted beskikkedes Premierlieutenant E. G. A. N. Brix til Gymnastiklærer fra 1. Januar 1899.

Fagene have været saaledes fordelte:

Rektor Hoff: Mundtlig Dansk og Oldnordisk i V; Græsk i VIs; Oldtidskundskab i VI _m	10	Timer.
Overlærer Ibsen: Fransk i 2R og 1R; Naturlære i VIs, Vs, IV _m , 4R, III _m og 3R	20	—
Overlærer Rosing: Græsk i Vs og III _s ; Historie i VI, IV, II, I og 1R . .	22	—
Overlærer Michelsen: Religion i III; Latin i I; Fransk i VI, V, IV, 4R, III og II	29	—
Overlærer Thaarup: Matematik i VI _m , IV, 4R og 2R	28	—
Adjunkt Lauritzen: Matematik i V _m ,		

III og 3R; een Time med ikke syngende	28	Timer.
Adjunkt Zoffmann: Geografi i de stud. Klasser; Naturhistorie	25	—
Adjunkt Boesen: Dansk i VI, 3R, II og 1R, Oldnordisk i VI; Oldtidskundskab i Vm og IIIm; Historie i V, 4R, III og 2 R; een Time med ikke syngende	28	—
Adjunkt Petersen: Religion i 3R, II, 2R, I og 1R; Dansk i 4R; Historie i 3R; Geografi i Realklasserne; Skrivning i 2R.	26	—
Adjunkt Matthiessen: Naturlære i VIm Vm; Matematik i II.	17	—
Adjunkt Hansen: Engelsk; Fransk i 3R; Græsk i IVs; een Time med ikke syngende	25	—
Adjunkt Gad: Tysk (undt. 2R); Dansk i I	23	—
Adjunkt Wiese: Tysk i 2R; Latin i Vs og III; een Time med ikke syngende .	25	—
Adjunkt Nissen: Dansk Stil i V; Dansk i IV og 2R; Fransk i I; Oldtidskundskab i IVm; Matematik i I og 1R	21	—
Adjunkt Glahn: Dansk i III; Latin i VI, IV og II	25	—
Musiklærer Jæhnigen: Sang og Musik	17	—
Tegnelærer v. Schmidt-Phiseldeck: Tegning	10	—
Gymnastiklærer Brix med Gymnastik:		

assistent Soelberg: Gymnastik, Svømning, Dans og Skydning . . .	21	Timer.
Sognepræst, lic. Krarup: Religion i VI og V	2	—
Sognepræst Skovgaard: Religion i IV og 4R	2	—
Kordegn Hansen: Skrivning i II og I	3	—
Lærer Rahbek: Skrivning i 1R. . . .	2	—

De Disciple i Realklasserne, som ikke have læst Fransk, ere blevne sysselsatte paa forskellig Maade i Klassen.

V Kl. har været delt i Vs og Vm i Fransk og Historie.

III Kl. har været delt i IIIs og IIIm i Dansk, Latin og Matematik.

I Sang have Disciplene været delte i fire Hold: VI og V; IV og 4R; III og 3R; II og 2R; I og 1R. Hvert Hold har haft een Time, og alle Hold een Fællestime. Ikke syngende sysselsættes i Reglen paa anden Maade i særlige Timer.

I Gymnastik har der været fem Hold: VI og V; IV og 4R; III og 3R; II og 2R; I og 1R. Hvert Hold har haft fire Ugetimer. Disciple af V—3R, som ikke deltage i Fællessang, have i denne Time haft Gymnastik.

Skoleinspektør er Adjunkt Zoffmann.

Undervisningstimerne have været saaledes fordelte:

	VI			V			IV			4R.	III			3R.	II	2R	I	1R	Sum.	Fb.
	S	F	M	S	F	M	S	F	M		S	F	M							
Dansk	2			2			2			4	2	2	3	2	3	3	3	28	5	
Oldnordisk	2			2														4		
Tysk	(2)			(2)			2		2	2	2	3	2	3	2	3	3	23	3	
Fransk	4			4		4	2		3	3	2	2	3	3	3	3	3	33	4	
Engelsk	(2)			(2)					3			4			3		3	17		
Latin	7			7			7			7	7		7			6		48		
Græsk	6			6			5			5								22		
Oldtidskundskab			1			1		1			1							4		
Religion	1			1			1		1	1	1	1	2	2	2	2	2	14	2	
Historie	3			3		3	2		3	2	2	3	2	2	2	2	2	27	2	
Geografi							2		2	2	2	2	2	2	2	2	2	16	2	
Naturhistorie						1	2		2	2	2	2	2	2	2	2	2	17	2	
Naturlære	3		6	3		5	2		2	2	2	2	2	2	2	2	2	25		
Matematik m. m.			9			9	5	2	6	5	7	6	6	6	5	6	6	72	4	
Tegning									2			2	1	2	1	2	2	10		
Skrivning													1	2	2	2	2	7	4	
Sang	2			2			2		2	2	2	2	2	2	2	2	2	5	2	
Gymnastik	4			4			4		4	4	4	4	4	4	4	4	4	21	4	
	16	20	16	23	13	23	5	31	5	36	19	17	19	36	36	36	36	367	34	

Karakterer ved Afgangsprøven

Spr.-hist.	Dansk Stil. I	Dansk Stil. II.	Oldnordisk og Dansk.	Fransk.	Engelsk. * Tysk	Historie.	Latin, skriftlig.	Latin, læst.	Latin, kurs.	Græsk.	Naturlære.	Points.	Hoved- karakter.
H. P. Michelsen .	mg	mg+	ug	ug÷	ug	ug÷	ug÷	ug÷	mg+	ug÷	ug÷	107	F.m.U
V. V. Poulsen . .	mg	mg÷	ug÷	mg+	mg	ug÷	g	mg÷	mg	mg	g	95	F. K.
K. L. H. Jespersen	mg÷	mg+	mg+	mg	mg+	g+	mg÷	mg+	mg+	mg+	mg+	97	F. K.
A. V. H. Nielsen	g+	mg	ug÷	mg	ug÷	mg÷	g+	mg	g+	mg+	mg	95	F. K.
A. J. West	mg	mg	mg+	mg	mg÷	ug÷	g	mg÷	mg	g+	mg+	94	F. K.
H. Jørgensen . . .	mg÷	mg÷	mg+	mg÷	*mg	mg÷	g+	g	g+	mg÷	ug÷	89	F. K.
H. F. Fraenkel .	mg÷	g+	g	mg	ug÷	tg+	mg÷	mg÷	mg÷	g	mg÷	79	A. K.
J. C. Jensen . . .	mg	mg	mg+	mg÷	mg÷	mg	g	mg÷	g÷	mg÷	g	87	F. K.
H. O. C. L. Kiørboe	g+	g+	mg÷	mg÷	mg+	tg÷	g÷	g÷	mg	mg÷	mg÷	70	A. K.
M. Lerche	g+	g+	g+	g	g+	mg+	tg÷	g+	g+	g+	mg+	76	A. K.
N. K. Troensegaard	mg÷	mg÷	mg	g÷	mg÷	mg+	tg	g÷	tg+	g+	g	71	A. K.

AFGANGSPRØVEN 1 1898.

Karakterer ved Forberedelseksamen:

	Dansk, skriftlig.	Dansk, mundtlig.	Engelsk.	Tysk.	Fransk.	Historie.	Geografi.	Regning.	Arit- metik.	Geometri.	Natur- historie.	Naturalære.	Orden.	Points.
H. F. Faber . .	g	g+	g+	g+	—	g	tg	tg÷	mg	g+	tg+	g÷	mg	65 ² / ₃
A.E. Frederiksen	mg÷	mg	mg+	ug	ug÷	mg	mg+	ug	ug	ug÷	mg+	ug÷	mg+	117 ¹ / ₃
V. A. Lang . .	mg÷	mg	mg+	mg+	—	tg	tg	mg÷	mg÷	mg	mg	mg+	mg	91 ² / ₃
F. C. Lauritzen	g+	mg÷	mg÷	g+	g+	g	mg÷	g÷	mg÷	g+	g	g	mg÷	91 ¹ / ₃
H. P. J. Petersen	mg÷	mg÷	mg÷	g	g	g+	mg	g+	mg÷	mg+	ug÷	mg÷	mg	101

I Censuren af de forskellige Afgangsprøver deltog: Professor Gertz, Rektor Bache, Overlærerne Kaper og Mikkelsen, Adjunkterne Beyerholm og Steenberg og Professor Erslev.

	Dansk.	Fransk.	Tysk.	Latin.	Græsk.	Historie.	Geografi.	Naturhist.	Aritmetik.	Geometri.	Naturlære.	Points.
N. V. Boeg	mg ÷	mg ÷	mg +	g +	—	g +	mg	mg ÷	mg +	ug ÷	g +	71
H. S. Dahl	g +	ug ÷	mg +	g +	—	tg +	g	mg +	ug	ug ÷	g +	68
E. S. Fiedler	g	g ÷	mg	tg	—	mg	ug ÷	mg ÷	ug ÷	mg +	mg ÷	60
E. L. A. C. Jensen	mg	g +	g +	mg ÷	mg	g ÷	g ÷	ug ÷	ug ÷	ug	—	68 ² / ₃
H. Kabell	mg	mg	g +	g	—	mg	ug ÷	mg +	mg +	ug	mg	74
A. C. E. Karup . . .	mg ÷	g +	mg ÷	g	mg ÷	tg	g +	mg	tg +	tg	—	51 ² / ₃
E. A. Kiørboe	mg ÷	ug ÷	ug	mg +	mg +	mg ÷	tg +	g +	ug	mg +	—	73 ² / ₃
N. A. Kiørboe	mg	mg	mg	g ÷	mg	mg +	mg +	mg	mg ÷	g	—	68 ¹ / ₃
H. H. C. Kühl	g	mg ÷	mg	g ÷	—	g	tg	ug ÷	mg	ug ÷	mg ÷	60 ¹ / ₃
J. Lohmann	g +	mg ÷	mg ÷	g	—	g ÷	g	mg +	mg +	ug	mg ÷	66
E. Mangor	mg	mg	mg ÷	mg ÷	mg +	mg	ug ÷	mg ÷	mg	g	—	73 ¹ / ₃
M. K. V. Michelsen	mg ÷	mg	ug ÷	mg ÷	mg ÷	g +	mg +	mg ÷	mg	ug ÷	—	74
C. K. Møller	g +	mg	mg	g ÷	mg	g ÷	g ÷	g ÷	mg	mg +	—	59 ¹ / ₃
J. W. Møller	mg ÷	mg	mg	mg	ug ÷	ug	mg	ug	ug ÷	ug	—	80 ² / ₃
T. E. K. M. Petersen	mg +	g +	mg	mg ÷	ug ÷	mg	ug ÷	mg +	mg	ug	—	77 ¹ / ₃
J. O. Rasmussen . . .	g +	mg ÷	g +	g	mg ÷	mg +	mg ÷	ug	ug ÷	mg	—	70 ¹ / ₃
O. Schierbeck	g	g	g +	g ÷	mg ÷	g +	mg +	mg	mg	g ÷	—	60
H. Schmedes	g +	g +	g	tg ÷	—	mg +	mg +	ug ÷	mg +	ug ÷	mg	57 ¹ / ₃
H. A. E. Sorterup . .	g +	mg ÷	mg ÷	g ÷	g +	g	mg	mg	g +	g ÷	—	59 ² / ₃
J. H. V. Stürup . . .	g +	mg ÷	mg	mg ÷	g ÷	ug ÷	mg ÷	mg	ug ÷	ug	—	72

Tredte Klasseksamen med Verdi som Forberedelses-
 eksamen bestod:

Disciplene.

Ved Udgivelsen af forrige Indbydelsesskrift var Disciplenes Antal 168. Der dimitteredes 11 af VI, 5 af 4R og 4 (J. Lohmann, C. K. Møller, H. A. E. Sorterup og H. Schmedes) af IV. Inden det ny Skoleaars Begyndelse udmeldtes 16 (L. A. F. A. Jensen og F. C. C. Harboe af V, C. A. R. Petersen og H. B. F. Rasmussen af IV, K. L. A. Koch af 4R, C. G. Brunnemann, H. O. V. Halling, H. A. Nygaard, O. E. Benthien, E. H. Petersen og F. C. Schæffer af 3R, C. T. F. Rasmussen af II, C. S. Lindhard af 2R, E. R. F. Rasmussen af I, T. A. S. Dahl og E. E. Bistrup af 1R). Den 19. August optoges 42, og Skoleaaret begyndte saaledes med 174 Disciple. I Aarets Løb udmeldtes i Oktober 1 (V. Schæffer af 2R), i November 2 (O. Schierbeck af V, og C. A. O. Marek af I), i December 2 (O. F. Damsboe af 2R og og A. H. Sell af I), i Marts 5 (H. Andersen, E. Jensen og S. Landsperg af 3R, C. C. Fischer af 2R og T. P. N. E. Hansen af 1R). Een Discipel optoges i Aarets Løb. Deres Antal er saaledes nu 165, hvortil kommer 25 i Forberedelsesklassen. De ordnes i følgende Fortegnelse efter Gennemsnittet af otte Sammentællinger, VI dog efter Udfaldet af Halvaarsprøven. Disciple af mat.-nat. Retning betegnes med en Stjerne.

VI Klasse.

1. Peter Frederik Horstmann, $1\frac{1}{2}$ 81. (Lærer H. i Drøsselbjerg.)

2. Kaj Bergsøe, ¹⁰/₁₁ 80. (Afd. Sognepræst i Munkebjergby B.)
 3. Michael Brandt, ²³/₆ 80. (Lærer B. i Sigersted.)
 - *4. Poul Simonsen, ¹²/₇ 81. (Overretssagfører S. i Kbhv.)
 - *5. Aage Gunnar Lauritzen, ³/₁ 80. (Afd. Grosserer i Kbhv. L.)
 6. Karl Kristian Vilhelm Steincke, ²⁵/₃ 80. (Førstelærer S. i Nykøbing p. S.)
 7. Axel Johan Jakobsen Skytte, ¹⁷/₇ 79. (Gaardejer S. i Lindet paa Laaland.)
 8. Adolph Johannes Worsøe Andersen, ⁴/₁ 81. (Postmester A. i Struer.)
 - *9. Jørgen Peter Bech, ⁹/₇ 80. (Hofjægermester B. til Valdbygaard.)
 10. Johan Peter Marius Lomholt, ¹⁷/₁₁ 79. (Postekspedient L. i Slagelse.)
 11. Axel v. Späth, ¹⁰/₆ 80. (Stationsforstander v. S. i Fredericia.)
 12. Martin Hammerich, ⁶/₅ 79. (Etatsraad H. paa Iselingen.)
- Nr. 4, 5 og 9 ere skolesøgende Disciple.

V Klasse.

- *1. Johannes Thorvald Sørensen, ²⁰/₁₁ 80. (Skolelærer S. i Frøslev.)
2. Ove Thaysen, ⁶/₃ 82. (Gartner T.)
- *3. Henry Kabell, ²/₁₁ 81. (Stationsforstander K. i Thisted.)
4. Thorvald Emmert Kristian Marius Petersen, ¹⁹/₆ 81. (Murermester P. i Hornslet.)

- *5. Carl Hans Jørgen Bistrup, $^{27/7}$ 81. (Skovrider B. i Frydendal.)
- *6. Ulrich Sophus Bronée, $^{17/1}$ 82. (Skolelærer B. i Ebbelnæs paa Møen.)
7. Johan Wolfgang Møller, $^{9/3}$ 82. (Gaardejer M. paa Hendriksholm i Valby.)
8. Nikolai August Kiørboe, $^{14/3}$ 82. (Forpagter K. paa Fænogaard.)
9. Ernst August Kiørboe, $^{11/2}$ 83. (Sognepræst K. i Kolding.)
- *10. Svend Hilding Mathias Christoffer Møller, $^{1/4}$ 82. (Afd. Adjunkt i Haderslev M.)
11. Erik Mangor, $^{18/2}$ 83. (Borgmester M. i Slagelse.)
- *12. Niels Vilhelm Boeg, $^{2/12}$ 81. (Fysikus B. i Thorshavn.)
- *13. Holger Smith Dahl, $^{3/11}$ 82. (Grosserer D. i Jægersborg.)
14. Jens Emil Damkier Petersen, $^{22/6}$ 80. (Arkitekt P. i Slagelse.)
- *15. Jørgen Henning Valckendorf Stürup, $^{22/11}$ 80. (Prokurator S. i Svendborg.)
16. Marcus Kristian Vilhelm Michelsen, $^{7/8}$ 82. (Overlærer M.)
17. Ernst Louis August Christian Jensen, $^{21/10}$ 82. (Gartner J. paa Sølyst.)
- *18. Hans Christian Jensen, $^{6/10}$ 78. (Afd. Ølkusk i Ringsted J.)
19. Johannes Olaf Rasmussen, $^{8/12}$ 81. (Afd. Sognepræst i Sønderby paa Nyen R.)

20. Eliaser Clement Martin Olsen, $\frac{3}{4}$ 79. (Købmand O. i Klaksvig paa Norderøerne.)
- *21. Hans Henrik Carl Kuhl, $\frac{29}{11}$ 81. (Afd. Kancelliraad, Godsforvalter paa Store Frederikslund K.)
- *22. Erik Sporon Fiedler, $\frac{19}{4}$ 81. (Distriktslæge F. i Assens.)
- Nr. 1, 2, 6, 13, 16, 17, 18 og 21 ere skolesøgende Disciple.

IV Klasse.

1. Johannes Peder Eiler Pedersen, $\frac{7}{11}$ 83. (Skolelærer P. i Skaarup paa Fyen.)
2. Jes Hansen Skovgaard, $\frac{15}{1}$ 84. (Sognepræst S. i Lyng.)
3. Otto Schmedes, $\frac{8}{1}$ 83. (Afd. Distriktslæge i Hammel S.)
4. Jens Jacob Pedersen, $\frac{14}{1}$ 82. (Gaardejer P. i Fjenesløv.)
- *5. Thorvald Julius Emil Fischer, $\frac{2}{8}$ 83. (Købmand F. i Korsør.)
6. Jens Christian Rahbek, $\frac{26}{11}$ 83. (Lærer R.)
- *7. Theodor Krarup Lind, $\frac{29}{9}$ 82. (Læge L. i Assens.)
8. Aage Krarup Lind, $\frac{8}{12}$ 83. (Broder til Nr. 7.)
9. Axel Christian Engsig Karup, $\frac{19}{2}$ 81. (Journalist K. i Kbhv.)
10. Erik Wognsen Jensen, $\frac{11}{8}$ 83. (Bankdirektør J. i Svendborg.)
11. Carl Børge Josef Bloch, $\frac{9}{11}$ 81. (Skovrider B. i Ravnehus.)

12. Knud Scott Deichmann, ³¹/₈ 82. (Prokurator D. i Slagelse.)
 13. Thor Jensen Bech, ¹¹/₇ 82. (Fhv. Proprietær B. i Kbhv.)
 - *14. Povl Lohmann, ³/₁₁ 82. (Broder til Nr. 16 i IV.)
 15. Tage Juul, ¹/₈ 82. (Læge J.)
 16. Poul Christian Fasting, ²⁰/₇ 82, (Afd. Overretssagfører i Nakskov F.)
- Nr. 5, 6, 15 og 16 ere skolesøgende Disciple.

4 Realklasse.

1. Ole Eduard August Marius Olesen, ¹⁵/₂ 83. (Bestyrer O. paa Valsøllegaard.)
2. Marius Langkjær, ¹⁰/₁ 84. (Murmester L.)
3. Aage Gunnar Hansen, ¹⁴/₁ 82. (Forstraad H. paa Næsbyholm.)
4. Poul Carl Utzon Buch, ²/₁₂ 81. (Skovrider B. paa Knuthenborg.)
5. Niels Stenild Ahnfeldt Clausen, ¹³/₁₀ 83. (Afd. Præst i Store Brøndum C.)
6. Viggo Poulsen, ¹³/₁ 81. (Distriktslæge P. i Terndrup.)
7. Frederik Vilhelm Hvalsøe, ²³/₅ 83. (Afd. Læderhandler i Holbæk H.)
8. Christian Frederik Gustav Hansen, ¹³/₇ 81. (Konsulent H. paa Snertingegaard.)
9. Carl Johan Ove Mønster Aagaard, ¹¹/₉ 82. (Sognepræst A. i Ejlby paa Fyen.)
10. Axel Poulsen, ⁷/₁₀ 82. (Broder til Nr. 6.)

11. Frederik Carl Bendixsen, $\frac{9}{8}$ 82. (Tobaksfabrikant B. i Thisted.)
- 12.) Holger Aagaard, $\frac{20}{2}$ 84. (Forpagter A. paa Horstedgaard ved Vejle.) Uden Nr. paa Grund af Sygdom.

Nr. 2, 4, 8, 11 og 12 ere skolesøgende Disciple.

III Klasse.

- *1. Knud Karl Vibe Estrup, $\frac{28}{7}$ 84. (Postmester E. i Nykøbing paa Mors.)
2. Svend Aage Fischer. $\frac{28}{7}$ 84. (Bankdirektør F. i Slagelse.)
3. Johannes Emil Sørensen, $\frac{14}{1}$ 83. (Mejeri- forpagter S. paa Mineslyst ved Rude.)
4. Hans Henrik Marcellius Bruun, $\frac{12}{6}$ 84. (Land- inspektør B. i Terndrup.)
5. Hans Henrik Emil Holm, $\frac{25}{7}$ 84. (Forpagter H. paa Lerchenfelt.)
6. Paul Gjellerup, $\frac{14}{6}$ 83. (Akademilæge G.)
7. Vilhelm Stefan Barchalia, $\frac{19}{11}$ 84. (Distrikts- læge B. i Skælskør.)
- *8. Carl Einar Rasmussen, $\frac{11}{3}$ 84. (Broder til Nr. 19 i V.)
- *9. Erik Bay, $\frac{9}{2}$ 84. (Fhv. Proprietær B. i Roskilde.)
- *10. Niels Christian Larsen Møller, $\frac{25}{9}$ 84. (Pro- prietær M. paa Liselund ved Slagelse.)
11. Peter Victor Axel Feilberg, $\frac{27}{11}$ 83. (Di- striktslæge F. i Hornslet.)
- *12. Frederik Karl Kristian v. Haven, $\frac{14}{6}$ 83. (Distriktslæge v. H. i Æbeltoft.)

13. Theodor Lundh Jensen, $^{8/7}$ 84. (Redaktør J. i Korsør.)
- *14. Jens Peter Nielsen, $^{17/12}$ 81. (Gaardejer N. til Bransagergaard.)
15. Henrik Serup Warming, $^{2/9}$ 84. (Seminarie-læge V. i i Jælling.)
- *16. Eiler Trolle Blumensaadt, $^{16/6}$ 83. (Afd. Fabrikant i Odense B.)
- *17. Herman Andreas Mollerup, $^{14/2}$ 83. (Læge M.)
18. Hans Peter Mathiesen, $^{1/7}$ 84. (Fhv. Sognepræst i Haraldsted M.)
19. Sofus Lakier, $^{29/3}$ 84. (Afd. Sognepræst i Alsted L.)
- *20. Jørgen Peter Holst, $^{30/7}$ 82. (Amtsforvalter H. i Assens.)
21. Hans Peter Plesner Frandsen, $^{9/9}$ 84. (Justitsraad, Godsforvalter F. i Skibby.)
22. Peter Nikolaj Damm, $^{22/7}$ 83. (Afdøde Gaardejer paa Selsinggaard paa Samsø D.)
- *23. Povl Sigurd Nygaard, $^{23/6}$ 83. (Etatsraad N. til Sæbygaard.)
- Nr. 6, 14, 17, 18, 19 og 20 ere skolesøgende Disciple.

3. Realklasse.

1. Rud Henri Emil Lange, $^{29/2}$ 84. (Afd. Grosserer i Frederikssund L.)
2. Hans Christian Langkjær, $^{16/12}$ 84. (Broder til Nr. 2 i 4. R.)
3. Thøger Fritz Aude Binnebalte, $^{29/1}$ 83. (Partikulier B.)

4. Christian Carl Sørensen, ^{18/11} 81. (Gaardejer S. i Nordrup ved Ringsted.)
5. Finn Onni Metsikkø Lund, ^{6/8} 84. (Agronom L. ved St. Paolo i Brasilien.)
6. Axel Valdemar Eiler Hansen, ^{20/1} 83. (Broder til Nr. 8 i 3R.)
7. Svend Gunnarsen Fiedler, ^{23/9} 84. (Broder til Nr. 22 i V.)
8. Christian Alfred Emil Petersen Bønnick, ^{22/7} 83. (Afd. Lærer B.)
9. Joachim Gottlob Qvistgaard, ^{2/7} 82. (Jægermester Q. til Holbækgaard ved Ørsted.)
10. Rogert Witt Møller, ^{15/6} 83. (Arkitekt M. i Kbhv.)
11. Ove Christian Bergmann, ^{15/11} 84. (Manufakturhandler B. i Kbhv.)

Nr. 2, 3, 4, 5 og 8 ere skolesøgende Disciple.

II Klasse.

1. Herluf Meilsøe Rahbek, ^{19/10} 85. (Broder til Nr. 6 i IV.)
2. Einar David Cohn, ^{25/7} 85. (Buntmager C. i Nakskov.)
3. Johan Valdemar Petersen, ^{6/5} 85. (Afd. Grosserer i Kbhv. P.)
4. Axel Thayssen, ^{22/2} 85. (Broder til Nr. 2 i V.)
5. Johan Jørgen Stiller Hansen Skovgaard, ^{13/3} 86. (Broder til Nr. 2 i IV.)
6. Holger Bülow, ^{27/4} 84. (Sognepræst B. i Tersløse.)

7. Svend Hornung Lützen, ¹⁷/₂ 85. (Fuldmægtig L. i Korsør.)
 8. Knud Vognsen Jensen, ¹⁹/₁₂ 84. (Broder til Nr. 10 i IV.)
 9. Vilhelm Christian Sorgenfrey Hansen, ¹⁹/₁₀ 84 (Urmager H. i Slagelse.)
 10. Niels Erik Nørlund, ²⁶/₁₀ 85. (Apoteker N. i Slagelse.)
 11. Andreas Theodor Jordy, ⁶/₉ 84. (Forpagter J. paa Mørup.)
 12. Einar Faber Aarsleff, ²⁰/₇ 85. (Apoteker A. i Præstø.)
 13. Niels Peter Julian Wamberg, ¹⁷/₅ 84. (Agent W. i Lyngø.)
 14. Søren Peter Ejler Bonnichsen, ¹⁵/₅ 86. (Afd. Købmand i Kbhv. B.)
- Nr. 2, 8, 9 og 10 ere Elever.

2. Realklasse.

1. Jørgen Absalon Jørgensen, ⁵/₁₀ 85. (Bolagsbestyrer J. i Malmø.)
2. Rasmus Vilhelm Mønster Aagaard, ²¹/₄ 84 (Broder til Nr. 9 i 4R.)
3. Niels Jørgen Gram, ⁷/₁₀ 85. (Gartner G. paa Koldemosegaard.)
4. Hannibal Julius Petersen, ¹¹/₂ 84. (Godsejer P. til Ødemark.)
5. Jens Albert Nicolaj Brandt, ¹⁷/₁₂ 83. (Gaard-ejer B. paa Mariedal ved Assens.)

6. Kay Rossing Bruun, ¹⁵/₁₀ 83. (Afd. Læge i Fuglebjerg B.)
 7. Georg Trappaud Levinsen, ¹⁵/₈ 86. (Kancel-liraad, Kæmner L.)
 8. Aage Hellmers, ¹⁷/₁₀ 85. (Fhv. Forpagter H.)
 9. Peter Christoffer de Neergaard, ¹⁷/₉ 83. (Forpagter N. paa Petersminde.)
 10. Niels Bonnesen, ³/₄ 86. (Købmand B.)
 11. Kay Hasselbalch, ⁸/₉ 84. (Postekspedient H. i Kbhv.)
 12. Julius Marius Bøttiger, ²⁵/₄ 84. (Sognepræst B. i Vistoft.)
 13. Julius Heinrich Hansen, ⁸/₁₂ 85. (Bager H.)
 14. Christian Christensen, ³/₈ 84. (Cand. phil. C. i Valby.)
 15. Kai Trolle Blumensaadt, ¹⁶/₁ 85. (Broder til Nr. 16 i III.)
 16. Kaj Rojahn Lützen, ¹⁵/₄ 83. (Godsforvalter L. paa Holsteinborg.)
- Nr. 1, 6, 9, 11 og 15 ere Elever.

I Klasse.

1. Holger Schmedes, ¹⁶/₁₀ 86. (Broder til Nr. 3 i IV.)
2. Sophus Theodorus Holst Weber, ¹²/₁₀ 86. (Skolelærer W. i Allindelille.)
3. Hans Christian Jensen, ²⁵/₂ 84. (Fisker J. i Kællerød.)
4. Carl Johan Lund, ²⁵/₃ 86. (Stiftskantor L. paa Vallø.)

5. Ejnar Gjessing, ²³/₇ 86. (Grosserer G. i Kbhv.)
 6. Frantz Hvass, ⁵/₇ 85. (Jægermester H. til Randrup.)
 7. Jørgen Rudolph Bøch, ²⁰/₂ 86. (Godsejer B. til Taarnborg.)
 8. Valdemar Christian Opffer, ²⁸/₇ 84. (Redaktør O. i Køge.)
 9. Henrik Bayer, ²³/₈ 86. (Cand. pharm., Brygger B. i Assens.)
 10. Poul Lorenzen, ¹³/₁₁ 86. (Skovrider L. paa Thoruphedegaard.)
 11. Johannes Krarup Lind, ⁷/₁₁ 86. (Broder til Nr. 7 og 8 i IV.)
 12. Jørgen Rudolf Hanssen Stavnsbjerg, ²⁹/₈ 87. (Gaardejer H. paa Nørremølle.)
 13. Harald Fischer, ³⁰/₁₂ 85. (Broder til Nr. 5 i IV.)
 14. Laurids Kaj Alexander Zoffmann, ¹⁴/₅ 85. (Adjunkt Z.)
 15. Axel Sophus Vilhelm Ørsted Münter, ¹⁹/₈ 85. (Afd. Købmand i Kbhv. M.)
 16. Gudmund Efførsø, ¹¹/₁₀ 86. (Distriktslæge E. i Hvidbjerg.)
 17. Knud Gøsta Edward Hansen, ¹⁷/₁₀ 35. (Broder til Nr. 8 i 4R og 6 i 3R.)
 18. Kaj Gustav Hjelm Damkier, ³/₅ 86. (Redaktør D. i Rudkøbing.)
 19. Jørgen Juul, ¹⁸/₈ 86. (Broder til Nr. 15 i IV.)
 20. Louis Stephan Lützen, ¹⁶/₄ 86. (Broder til Nr. 16 i 2R.)
- Nr. 1, 2, 4, 8, 12, 17 og 20 ere Elever.

1. Realklasse.

1. Carl Johan Wamberg, $19/9$ 85. (Broder til Nr. 13 i II.)
2. Aage Andersen, $18/7$ 85. (Købmand A.)
3. Thyge Hvass, $5/7$ 85. (Broder til Nr. 6 i I.)
4. Marius Michael Gram, $2/6$ 87. (Broder til Nr. 3 i 2R.)
5. Niels Erik Juul, $1/6$ 85, (Apotekbestyrer J. i Vestervig.)
6. Knud Ejnar Jensen, $10/6$ 85. (Konsulent J. i Vig ved Holbæk.)
7. Aage Christian Larsen, $27/10$ 84. (Møller L. i Kongskilde.)
8. Helge Brynnil Kragh Heidemann, $18/6$ 85. (Telefonbestyrer H.)
9. Bjarne Harder, $15/3$ 86. (Skibsfører H. i Antwerpen.)
10. Filip Thode D u u s, $13/3$ 86. (Lærer D. i Ørslev.)
11. Andreas Villiam Christensen, $12/10$ 85. (Gartner C. i Tølløse.)
12. Peter Knud Dyrhund Smith, $7/8$ 86. (Manufakturhandler S.)
13. Axel Frederik August H ø s t, $27/7$ 87. (Afsk. Kaptejn H. i Kbhv.)
14. Just Andersen, $13/7$ 84. (Fhv. Inspektør i Grønland, Justitsraad A.)
15. Frants Christoffer Bruun, $24/12$ 85. (Politiassistent B. i Vig ved Holbæk.)
16. Holger Due, $17/2$ 84. (Bager D.)
17. Axel Techt Hansen, $25/1$ 86. (Fotograf H.)

18. Svend Aage Steen Grølsted, $^{22}/_5$ 85. (Købmand G.)
19. Otto Palle Lützen, $^{12}/_1$ 85. (Broder til Nr. 16 i 2R. og Nr. 20 i I.)
Nr. 3, 7, 10, 11 og 15 ere Elever.

Forberedelsesklassen.

1. Niels Johannes Marius Larsen, $^{1}/_8$ 87. (Fragtmand L.)
2. Karl Michelsen. $^{15}/_7$ 87. (Broder til Nr. 16 i V.)
3. Paul Kamps, $^{13}/_9$ 87. (Maler K. i Kbhv.)
4. Helge Winther Haüser, $^{9}/_4$ 88. (Bogtrykker H.)
5. Edvard Johan Lyngbeck, $^{1}/_{11}$ 86. (Stiffader: Isenkræmmer Wulff i Kbh.)
6. Rudolf Georg Bertran Damborg, $^{17}/_3$ 86. (Maler D. i Kbhv.)
7. Helmuth Thøgersen, $^{11}/_4$ 86. (Proprietær T. til Hallebygaard.)
8. Jens Olaf Sundby Rasmussen, $^{29}/_6$ 84. (Gaardejer R. i Stenstrup.)
9. Elis Johannes v. Haven, $^{11}/_3$ 88, (Broder til Nr. 12 i III.)
10. Ruprecht Thøgersen, $^{12}/_7$ 87. (Broder til Nr. 7.)
11. Carl Henrik Lorenzen, $^{19}/_3$ 88. (Broder til Nr. 10 i I.)
12. Jørgen Julius Sundby Rasmussen, $^{24}/_6$ 86. (Broder til Nr. 8.)

3. Carl Adolph Otto Marek, $^{13}/_9$ 87. (Afd. Professor i Königsberg M.)
4. Povl Holme, $^{10}/_{10}$ 86. (Fhv. Proprietær H. i Lyngø.)
5. Karl Aage Metsikkö Lund, $^5/_2$ 87. (Broder til Nr. 5 i 3R.)
6. Sigurd Nathan Cohen, $^5/_3$ 86. (Grosserer C. i Kbhv.)
17. Kaj Claus Vilhelm Lange, $^{29}/_{12}$ 86. (Urmager L.)
18. Aage Boserup, $^{26}/_7$ 86. (Forpagter B. paa Nordfeld.)
19. Valdemar Ulrik Leopold v. Osten Hackhø, $^{30}/_6$ 88. (Vejinspektør H.)
20. Asker Landsperg, $^{29}/_{11}$ 86. (Økonom L.)
21. Erik Harry Bernhard Olsen, $^{10}/_{12}$ 86. (Tømmermester O. i Ringsted.)
22. Daniel Lind, $^{18}/_4$ 88. (Sognepræst L. i Skælby.)
23. Harald Erik Einer Qvistgaard, $^1/_2$ 87. (Broder til Nr. 9 i 3R.)
24. Jens Henning Jensen, $^{13}/_8$ 86. (Urmager J.)
25. Aage Rønholt Petersen, $^1/_11$ 87. (Forpagter P. paa Lindersvold.)

Understøttelser.

Gratistpladserne paa Opdragelsesanstalten tildeltes følgende 14 Elever:

P. F. Horstmann, M. Brandt, K. K. V. Steincke, A. J. J. Skytte, A. J. W. Andersen, J. P. M. Lomholt, T. E. K. M. Petersen, C. H. J. Bistrup, J. W.

Møller, J. E. D. Petersen, J. O. Rasmussen, J. P. E. Pedersen, J. J. Pedersen og O. E. A. M. Olesen.

Ansøgninger om Gratistplads skulle hvert Aar fornys. De stiles til Kongen og indsendes til Rektor mellem 19. og 31. Avgust.

Det Müllerske Legat (2200 Kr.) uddeltes til 15 Elever med følgende Beløb: K. Bergsøe, E. A. Kiørboe, J. H. Skovgaard, C. B. J. Bloch, K. K. V. Estrup og F. K. K. v. Haven (200 Kr.), J. H. V. Stürup og O. Schmedes (150 Kr.), P. Lohmann, N. S. A. Clausen, C. J. O. M. Aagaard, H. H. M. Bruun, V. S. Barchalia, C. E. Rasmussen og K. Hasselbalch (100 Kr.)

Ansøgninger om dette Legat, som kun kan tildeles Elever, der ere Sønner af kongelige Embedsmænd, skulle hvert Aar fornys og ledsages af en Transgattest, hvortil Skema faas hos Rektor. De stiles til Ministeriet for Kirke og Undervisningsvæsen og indsendes til Rektor mellem 19. og 31. Avgust.

Kontingentnedsættelse (96 Kr.) tillagdes følgende 9 Elever:

J. H. V. Stürup, N. A. Kiørboe, O. Schmedes, A. C. E. Karup, N. S. A. Clausen, J. E. Sørensen, N. C. L. Møller, S. A. Fischer og J. A. Jørgensen.

Fri Undervisning tilstodes følgende 24 skolesøgende Disciple:

O. Thyssen, E. L. A. C. Jensen, H. C. Jensen, J. C. Rahbek, P. C. U. Buch, M. Langkjær, H. Aagaard, P. Gjellerup, S. Lakier, H. P. Mathiesen, F.

D. M. Lund, H. C. Langkjær, T. F. A. Binneballe,
 J. A. E. P. Bennick, C. C. Sørensen, H. Bülow, H.
 M. Rahbek, A. Thayssen, J. J. S. H. Skovgaard, S.
 P. E. Bonnichsen, A. Hellmers, N. J. Gram, J. A.
 N. Brandt og H. C. Jensen,

samt ekstraordinært følgende 2 Disciple:

M. K. V. Michelsen og L. K. A. Zoffmann.

Af den særlige Stipendiefond tillagdes:

P. F. Horstmann 100 Kr., O. Thayssen 80 Kr.

M. K. V. Michelsen, E. L. A. C. Jensen, J. P. E.
 Pedersen og J. C. Rahbek 60 Kr., J. E. Sørensen og
 S. A. Fischer 50 Kr.

Ansøgninger om Kontingentnedsættelse, fri Un-
 dervisning og Stipendium stiles til Ministeriet for
 Kirke- og Undervisningsvæsen og ledsages af en
 Frangsattest, hvortil Skema faas hos Rektor. De ind-
 sendes til denne mellem 19. og 31. Avgust. For en
 Discipel, som har opnaaet en af disse Understøttelser,
 er det ikke fornødent at forny Andragendet derom.

Overlærer Sibberns Legat blev for Aaret
 1898 af Lærerkollegiet tildelt stud. theol. G. Qvist-
 gaard.

Opdragelsesanstalten.

Ministeriets Skr. af 8. Avgust 1898: I Henhold
 til Hr. Rektorens Indstilling i behagelig Skr. af 19.
 f. M. bemyndiger Ministeriet Dem herved til at lade
 Elevernes Aftenbord om Vinteren afholde Kl. 7½
 istedenfor Kl. 8½, naar De finder det hensigtsmæssigt.

Af 21 Elevkonfirmander konfirmeredes 19 Pal-

mesøndag i Sorø Kirke. Seks af disse med 14 Slægtninge glædede os ved at deltage i Opdragelsesanstaltens Festmiddag.

Krav ved Optagelse.

Ved Optagelse i Forberedelsesklassen (Gennemsnitsalder: 11 Aar) kræves:

Dansk: Læsning, det vigtigste om Ordklasser og Sætningsdele. Diktat (Skilletegnene dikteres).

Tysk: eet Aars forudgaaende Læsning. Der anbefales Sands Læsebog for Borger- og Forberedelsesklasser S. 1—60 og det vigtigste af Kapers Skema.

Regning: de fire Regningsarter i hele Tal, benævnte og ubenævnte. Hovedregning.

Fragmentariske Fortællinger af Bibelhistorien og Fædrelandshistorien. De vigtigste geografiske Grundforestillinger.

Hvad der kræves til Optagelse i I og højere Klasser, udfindes let ved at sammenlægge ovenstaaende med det, som læses i de Klasser, der ere under den, i hvilken Optagelse søges.

Undervisningen.

Dansk.

VI. (Boesen). Litteraturhistorie fra 1800 efter Rønning. Større Digterværker af Holberg, Oehlenschläger, Grundtvig og Heiberg og Stykker af andre nyere Digtere ere læste. Seks Disciple have holdt Foredrag over litteraturhistoriske Emner. I Svensk

er læst en Del af Hammerichs Læsestykker. Een til to Stile om Maaned.

7. (Hoff). Litteraturhistorie til omtr. 1800 efter Rønning. Runeskrift, gammel islandsk Litteratur og Sproghistorie efter et trykt Tillæg og Dahlerups Hovedpunkter. Oplæst navnlig en Del Folkeviser. (Nissen). En fri og en bunden Stil hver Maaned.

V. (Nissen). Oplæst Stykker af Grundtvigs Optrin og Oehlenschlägers Hakon Jarl, Helge og Aksel og Valborg. Runer. Folkeviser. To Hjemmestile om Maaned.

1R. (Petersen). Af Klassen er læst Fengers Læsestykker II samt enkelte Stykker af I; desuden Oehlenschlägers Hakon Jarl. Oplysning om Forfatternes Liv er meddelt mundtlig. Sigurd Møllers nordiske Gudelære. Wørmers Sproglære. Analyse. Tre til fire Stile om Maaned.

III. (Glahn). Digterværker af Holberg, Wessel, Oehlenschläger, Heiberg, Hertz, Hostrup o. fl. ere oplæste af eller for Klassen. En Hjemmestil hver anden Uge.

3R. (Boesen). Fengers Læsestykker I er brugt til Oplæsning og Genfortælling. Desuden er læst: Poul Møllers En dansk Students Eventyr, Hostrups Genboerne, Stykker af Ingemanns Valdemar den Store og hans Mænd, Winthers Hjortens Flugt m. m. Analyse til Dels efter Langes Øvelsesstykker. Een Stil om Ugen, skiftevis Skole- og Hjemmestil.

II. (Boesen). Digterværker af Oehlenschläger, Hauch, Heiberg, Poul Møller, Hertz, H. C. Andersen, Ho-

- strup o. fl. ere læste for eller af Klassen. Een Stil om Ugen, skiftevis Skole- og Hjemmestil.
- 2R. (Nissen), Oplæsning efter Christensens danske Læsebog, anden Del. Analyse efter Langes Øvelsesstykker, Wørmers Sproglære. For Klassen er læst Hostrups Genboerne, Chr. Winthers Hjortens Flugt, Blichers Marie, Holbergs Jacob von Tyboe. Een Stil hver Uge, skiftevis fri Stil og Diktat.
- I. (Gad). Oplæsning efter Matzens danske Læsebog Nr. 6. Analyse efter Langes Øvelsesstykker. Wørmers Sproglære. Een til to Stile om Ugen, væsentlig paa Skolen.
- 1R. (Boesen). Oplæsning efter Pio og Wimmers Læsebog for de lavere Klasser. Analyse efter Langes Øvelsesstykker. For Klassen er læst Hauchs Søstrene paa Kinnekullen, Helms' Kramsfuglejagt m. m. Een Skolestil om Ugen.
- Fbkl. (Glahn). Pio og Wimmers Dansk Læsebog for de lavere Klasser benyttet til Oplæsning og Genfortælling. Analyse efter O. Langes Dansk Grammatik i fremadskridende Øvelsesstykker. To Stile om Ugen.

Oldnordisk.

- VI. (Boesen). Det Pensum af Wimmers Læsebog, som opgives til Eksamen.
- V. (Hoff). Wimmers Læsebog S. 1—26, 41—55 og 63—73. Udtog af Wimmers Formlære.

Tysk.

- VI. (Gad). To Disciple. Schillers Die Braut von

- Messina, Goethes Faust I. Maanedslæsning : Storms Psyche, Hoffmanns Meister Martin, Böhlaus Verspielte Leute, Voss's Der Mönch von Berchtesgaden og Die Madonna della Rocca, Scheffels Der Trompeter von Säckingen. Mundtlige Øvelser fra Dansk til Tysk. Kapers Grammatik.
- V. (Gad). Tre Disciple. Fremstilling af d. 18. Hundreedaars store Digteres Liv og Værker, ledsaget af Litteraturprøver efter Eggers' Lehr- und Lesebuch für höhere Lehranstalten. Schillers Maria Stuart. Maanedslæsning: Tiecks Des Lebens Ueberfluss Wielands Oberon, Goethes Werthers Leiden, Götz von Berlichingen og Egmont, Schillers Don Carlos og Hoffmanns Das Fräulein von Scuderi. Mundtlige Øvelser. Kapers Grammatik.
- IV. (Gad). Kaper og Petersens Læsebog S. 87—97, 134—172, 195, 239, 329—339, 367—382, 387—404. Ekstemporallæsning i Hauffs Märchen. Kapers Stiløvelser og Grammatik.
- 4R. (Gad). Samme Læsebog S. 254—259, 263—287, 293—329, 399—409, 430—440. Ekstemporallæsning i Hauffs Märchen. Samme Stiløvelser og Grammatik.
- III. (Gad). Samme Læsebog S. 1—35, 52—59, 98—109, 134—159, 425—440, 452—461. Samme Stiløvelser og Grammatik.
- 3R. (Gad). Samme Læsebog S. 1—59, 98—109, 134—159, 404—413, 425—440. Samme Stiløvelser og Grammatik.
- II. (Gad). Skouboes Læsebog S. 120—176 og 238

- 237 samt ca. 15 Sider Ekstemporallæsning. Samme Stiløvelser og Grammatik.
- 2R. (Wiese). Samme Læsebog S. 47—58 og 63—111. Samme Stiløvelser og Grammatik.
- I. (Gad). Ipsen og Boviens Læsebog for de lavere Klasser S. 1—52. Ipsens 100 Timer i Tysk 1. til 18. Time. Kapers Grammatik.
- 1R. (Gad). Samme Læsebog S. 1—95. Samme Stiløvelser 1. til 20. Time. Samme Grammatik.
- Fbkl. (Gad) Sands Læsebog S. 60—111. Stykker 1—48 (S. 1—20) lært udenad paa Tysk. Kapers Skema.

Fransk.

- VI. (Michelsen). C. Michelsens Historiske Læsestykker II: Napoléon Bonaparte (146 Sider). Coppées Les vrais riches (100 Sider). Kursorisk Læsning efter Borrings Études littéraires. Hjemmelæsning efter eget Valg. Mundtlige Stiløvelser. To Stile om Ugen, den ene paa Skolen. Ordføjning og lære efter Pio.
- V. (Michelsen). Lanfreys Histoire de Napoléon (100 Sider). Cherbuliez' L'idée de Jean Têtere (208 Sider). Kursorisk Læsning efter Staafs Anologi. Mundtlige Stiløvelser. To Stile om Ugen efter Arlauds Opgaver. Ordføjningslære efter Pio.
- IV. (Michelsen). C. Michelsens Læsestykker S. 1—58, 113—159. Kursorisk: Begyndelsen af Mémoires Colomba. Mundtlige og skriftlige Stiløvelser. Formlæren efter Pio.

- 4R. (Michelsen). C. Michelsens Læsestykker S. 1—26, 36—58, 72—123. Kursorisk Læsning efter Borrings Album littéraire. Formlæren efter Jung.
- III. (Michelsen). Cohen og Kapers Franske Læsestykker S. 83—86, 104—115, 121—200. Michelsens Stiløvelser, Stykke 28—46. Formlæren efter Pio.
- 3R. (Hansen). Samme Bog S. 64—115, 121—133. Formlære efter Jungs Grammatik.
- II. (Michelsen). Samme Bog S. 1—79, 88—104. Michelsens Stiløvelser, Stykke 1—27. Pios Sprog-lære § 29—83.
- 2R. (Ibsen). Samme Bog S. 1—79, genlæst S. 28—64. Jungs Grammatik: regelmæssige og uregel mæssige Verber, Artikkel, Talord og Pronominer.
- I. (Nissen). C. Michelsens Fransk for Mel lemklas ser S. 9—59. Samtalerne S. 87—105 og dikterede Smaasætninger ere lærte udenad. Det nødvendige af Formlæren efter Pio.
- 1R. (Ibsen). Samme Bog S. 1—6 og 23—57. Jungs Grammatik: regelmæssigs og uregelmæssige Verber, Artikkel og Talord.
- Fbkl. (Hansen). C. Michelsens Fransk for Begyndere.

Engelsk. (Hansen).

- VI. Selections from Macaulay I Side 1—58, 208—229. G. Sims: The Theatre of Life S. 99—139 læst og genlæst. Kursorisk Læsning efter sidst nævnte Bog. Jespersens Grammatik.

- V. Hansen og Magnussens Læsebog for ældre Begyndere I. Jespersens Grammatik.
- 4R. Brekkes Læsebog for Mellemlklasser S. 184—283.
Hansens Udvalgte engelske Digte med nogle Forbigaaelser. Genlæst Eksamenspensumet. Version om hver anden Uge. Jespersens Grammatik.
- 3R. Samme Læsebog S. 26—118. Samme Digtsamling S. 1—5, 49—69. Lunds Stiløvelser S. 16—27.
Een Version om Ugen efter Hansen og Magnussens Opgaver. Jespersens Grammatik.
- 2R. Brekkes Læsebog for Begyndere S. 46—63, 75—94. Sammes Læsebog for Mellemlklasser S. 1—22.
Lunds Stiløvelser S. 1—14.
- 1R. Samme Læsebog S. 1—74.

Latin.

- VI. s. (Glahn). Cicero or. IV in Verrem. Senecas udv. Breve ved Gertz. Tacitus (Bricka og Thomsen) S. 34—75 og 167—175. Virgils Æneide I. Horatses Breve II. Sammes Oder i Udvalg (se Opgivelser til Eksamen). Litteraturhistorie efter Rafn. Een Version om Ugen efter Henrichsen. Kursorisk er læst omkring 90 Sider af Henrichsens Opgaver, sjette Udgave.
- V. s. (Wiese). Cicero pro lege Manilia, pro Ligario og pro Deiotaro. Livius XXIII. Virgils Æneide II. Horatses Breve I. Antikviteter efter Kinch. Een Version om Ugen efter Henrichsen. Kursorisk er læst Livius XXI.
- IV. (Glahn). Caesar de bello Gallico V. Cicero

pro Sexto Roscio. Sallusts Jugurtha Kapp. 5—16, 20—30, 32—40 og 43—53. Ovid (Blochs Udvalg): Phaëton, Cadmus, Pyramus, Philemon, Orpheus og Dædalus. Een Skolestil og een til to Hjemmestile om Ugen, af og til mundtlig Stil, alt efter Iversens Bog. Madvigs Grammatik.

II. (Wiese). Caesar de bello Gallico II 17—35, III, IV og V 1—16. Nogle Vers af Ovid og nogle Kapitler af Cicero ere læste, men opgives ikke til Aarsprøven. Een Skolestil og to Hjemmestile om Ugen efter Iversens Bog. Linderstrøm Langs Grammatik.

III. (Glahn). Hauchs Lærebog I fra Stykke 130. Caesar de bello Gallico I. Een Skolestil og een Hjemmestil om Ugen efter Iversens Bog. Linderstrøm Langs Grammatik, det vigtigste af Formlæren og Kasuslæren.

(Michelsen). Hauchs Lærebog i Latin I til Stykke 120. I Slutningen af Skoleaaret skriftlige Øvelser.

Græsk.

Ia. (Hoff). Homers Odysse I—III. Platons Apologi. Xenophons Hellenica I 6, 32—7, 16 og II undt. 1, 1—17. Lysias' Taler XII og XVI. Af Tregders Antologi det, som opgives til Eksamen. Sechers Litteraturhistorie.

Ib. (Ros ing). Herodot VII 175—183, 188—196, 202—238. VIII med Forbigaaelse af 104—106. Homers Iliade VI, XVI, XVIII og XXII.

- IVs. (Hansen). Xenophons Anabasis I, 4—8, 10
II, 1. Homers Iliade I. Weilbachs Formlære.
- IIIs. (Rosling). Hudes Elementarbog I. Xenophons
Anabasis I 7 og 8. Weilbachs Formlære.

Oldtidskundskab.

- VIIm. (Hoff). Græsk Kunsthistorie og Litteraturhi-
storie efter Secher.
- Vm. (Boesen). Græsk Litteraturhistorie efter Se-
cher. Der er læst Stykker af Herodot, Thukydid
Plutark, Homer, Pindar og Æskhylos og Platon.
- IVm. (Nissen). Fem Bøger af Iliaden og syv a-
Odysseen efter Wilster. Udvalgte Stykker af He-
rodot efter Falkenstjerne og Borchsenius og Win-
kel Horns Læsestykker.
- IIIIm. (Boesen). Græsk Mytologi efter Secher (He-
roerne). Nogle Sange af Iliaden og Odysseen er
læste i Wilsters Oversættelse, og Perserkrigene ved
Thrige.

Religion.

- VI. (Krarup). Den kristelige Etik er gennemgaaet
i Grundtræk.
- V. (Krarup). De religiøse Grundtanker i Heder-
skabet, Jødedommen og Kristendommen ere udvik-
lede gennem en historisk Fremstilling.
- IV og 4R. (Skovgaard). Fortællinger om frem-
ragende Mænd i Kirkens Historie.
- III. (Michelsen) og 3R. (Petersen). Assens' min-
dre Bibelhistorie fra Jesu Opstandelse til Bogen
Slutning. Balslevs Katekismus: Sakramenterne.
- II og 2R. (Petersen). Assens' mindre Bibelhistorie

fra Afsnittet om det gamle Testaments Bøger til Apostlenes Gerninger. Balslevs Katekismus: Troen og Fadervor.

I og 1R. (Petersen). Assens' mindre Bibelhistorie til Afsnittet om det gamle Testaments Bøger. Balslevs Katekismus til Troen.

Fbkl. (Nissen). Balslevs Bibelhistorie. De fleste af Skolens Morgensange.

Historie.

VI. (Ros ing). Det hele Kursus genlæst efter Thriges Oldtidens og Nordens Historie, Blochs Lærebog for Realskoler og (for Tiden fra 1789—1870) Blochs større Lærebog i den nyeste Historie.

V. (Boesen). Oldtidens Historie efter Thrige og Blochs større Lærebog i den nyeste Historie fra 1789—1870.

IV. (Ros ing). Thriges Nordens Historie.

4R. (Boesen). Blochs Lærebog for Realskoler I og II.

III. (Boesen). Blochs Lærebog for Realskoler fra Ludvig 14 til Bogens Slutning med Forbigaaelse af Nordens Historie.

3R. (Petersen). Blochs Lærebog for Realskoler II.

II. (Ros ing). Blochs Lærebog: Middelalderen og den nyere Tid til Ludvig 14 med Forbigaaelse af Nordens Historie.

2R. (Boesen). Blochs Lærebog for Realskoler; Middelalderen.

I og 1R. (Ros ing). Blochs Lærebog for Realskoler: Oldtiden.

Fbkl. (Boesen). Ottosens Børnenes Verdenshistorie til Side 110.

Geografi.

- IV. (Zoffmann) og 4R. (Petersen). Granzows Geografi Nr. 2.
- III. (Zoffmann) og 3R. (Petersen). Granzows Geografi: Afrika, Amerika, Avstralien og Indledningen (S. 1—56).
- II. (Zoffmann) og 2R. (Petersen). Granzows Geografi: Frankrig til Afrika.
- I. (Zoffmann) og 1R. (Petersen). Granzows Geografi fra Danmark til Frankrig.
- Fbkl. (Hoff). Granzows Geografi Nr. 4.

Naturhistorie. (Zoffmann).

- Vm. har lært at kende de vigtigste Mineralier og Bjærgarter; dernæst er der meddelt en Oversigt over den alm. Geognosi og Danmarks Geognosi.
- IV og 4R. Boas' Zoologi og Grønlunds Botanik.
- III og 3R. Boas' Zoologi: Orme, Bløddyr og Straaledyr. Grønlunds Botanik: Blomsterplanterne og de blomsterløse Planter.
- II og 2R. Boas' Zoologi: Mennesket og Leddyrene. Grønlunds Botanik: Første Afsnit.
- I og 1R. Boas' Zoologi: Hvirveldyrene.
- Fbkl. (Lauritzen). Balslevs Naturhistorie: Pattedyr og Fugle.

Naturlære.

VIm. (Matthiessen). Ellingers Lærebog i Magnetisme og Elektricitet. Sammes Varmelære. J. Petersen og Forchhammers Astronomi. Repeteret Ellingers Lærebog i mekanisk Fysik og Læren om Lyset.

VIa. (Ibsen). Det befalede Pensum efter Ellingers Lærebog i Fysik og Jørgensens Astronomi.

Vm. (Matthiessen). Ellingers Lærebog i mekanisk Fysik. Sammes Lærebog i Magnetisme og Elektricitet.

Vs. (Ibsen). Ellingers Lærebog i Fysik til Varmefylde.

IVm og 4R. (Ibsen). Det befalede Pensum efter Ellingers Lærebog i Fysik.

IIIIm og 3R. (Ibsen). Ellingers Lærebog i Fysik til molekulære Kræfter (S. 97).

Matematik.

VIm. (Thaarup). J. Petersens Lærebøger i Algebra, Trigonometri og analytisk Plangeometri. Juels Stereometri. Projektionstegning efter S. A. Christensen. To Sæt Hjemmeopgaver om Ugen.

Vm. (Lauritzen). J. Petersens Aritmetik og Algebra II, §§ 36—38 og 71—74, og hele III. Sammes Trigonometri. Juels Stereometri (undtagen Keglesnit og sfæriske Grundformler). Konstruktionsopgaver; geometrisk Tegning to Timer ugentlig. Regning paa Skolen een Gang ugentlig, Hjemmeopgaver tre Gange ugentlig.

- IV og 4R. (Thaarup). J. Petersens Aritmetik I—II. Sammes Geometri. 4R. Bokkenheusers Regnebog for højere Klasser. Een Hjemmeopgave til hver Time.
- III og 3R. (Lauritzen). J. Petersens Aritmetik indtil Logaritmer og I, §§ 55, 119—122. Sammes Geometri III og repeteret I og II. Regning efter Bokkenheusers Bog for Melleml. (Slutningen). Opgaveløsning paa Skolen een Gang ugentlig, i Hjemmet to Gange ugentlig. III m. desuden geometrisk Tegning een Time ugentlig. 3R. som III, dog mere praktisk Regning.
- II. (Matthiessen) og 2R. (Thaarup). J. Petersens Aritmetik I med nogle Forbigaaelser. Sammes Geometri Kap. I og II. Bokkenheusers Regnebog for Melleml. II een Gang om Ugen Hjemmeopgaver; af og til Opgaver paa Skolen. 2R. een Hjemmeopgave til hver Time.
- I og 1R. (Nissen). Bokkenheusers Regnebog for Melleml.: Reguladetri med Brøk, Procentregning. Uden Brug af Bog: de fire første Regningsarter med Bogstaver, Brøks Brøk, Polynomiers Division, Ligninger af første Grad med een ubekendt. I Reglen en Hjemmeopgave til hver Time. Jævnlig Skoleopgaver.
- Fbkl. (Zoffmann). Bokkenheusers Regnebog for Melleml.: Brøkgning og Reguladetri med hele Tal.
- Tegning.** (v. Schmidt-Phiseldeck).
- 4R. Tegning efter Klodser og Gibs; Arbejderne skyggede med Sortkridt.

3R. Tegninger efter Traadlegemer og Klodser.

II og 2R. Tegning efter første, 2R. tillige efter anden Række af Andersens Fortegninger samt efter Traadlegemer.

I og 1R. Tegning efter første Række af Andersens Fortegninger.

Skrivning.

II. (Hansen) og 2R. (Peterson). Latinsk Skrift er indøvet efter Christensens, gotisk Skrift efter Stremmes Skrivehæfter.

I. (Hansen) og 1R. (Rahbek). Latinsk Skrift er indøvet efter Christensens Skrivehæfter.

Fbkl. (Rahbek). Latinsk Skrift: smaa Bogstaver. Øvelse i Sammenskrift, store Bogstaver.

Sang og Instrumentalmusik. (Jæhnigen).

I Sangundervisningen deltog 136 Disciple og 19 af Fbkl. Hver Time begyndte med Skalaer og tilhørende Akkorder, kromatisk Skala, Træffeøvelser, udenad efter Tavle og efter Sannes Træffeøvelser, eenstemmige for de lavere Klasser, tostemmige for de tre øverste; fremdeles Øvelser i at synge fra Bladet efter tostemmige Fædrelandssange. Af Sange ere lærte tyve firstemmige Sange a capella samt tredive Fædrelandssange og Konfirmationskantaten, tillige enkelte større Kor med firbændigt Piano (Akkompagnementet udførtes af Elever). I Instrumentalundervisningen have tolv Elever deltaget, deraf ti i Piano og to i Violinspil.

Den 19. Maj fremstilledes Skolen for Sanginspektøren.

Gymnastik og Svømning.

(Brix. Assistent: Soelberg).

Alle Klasserne have Gymnastikundervisning fire Timer om Ugen. Af disse ere i Maanederne Januar til April de fleste anvendte til den egentlige Gymnastik, som er bleven ledet efter de i Haand bog i Gymnastik 1899 fremstillede almindelige Grundsætninger. Fra 1. Maj ere de fleste Timer benyttede til Undervisning i den anvendte Gymnastik, af hvilket Lærefag hidtil er medtaget Fodbold, Cricket, Tovtrækning og Kapgang samt, i VI, V, IV og 4R., forberedende Skydning og Salonskydning.

Om Svømning i Sommeren 1898, som iøvrigt lededes paa sædvanlig Vis, savnes paa Grund af Lærerskiftet specielle Oplysninger.

Riffelskydning i 1897—98.

(Christensen).

30 Disciple af VI og V Klasse deltog. 14 skød paa 100 Alen, 26 paa 300 Alen, 16 paa 400 Alen. Skivens Inddeling er den, som bruges ved akademisk Skytteforening. Der skødes med Remingtonriffel.

Resultatet:

Afstand.	Skud.	Træffere.	Points.	Sum af Træffere og Points.
100 Al.	465	750	840	1590
300 »	855	1292	2199	3491
400 »	640	755	645	1400
Ialt	1960	2797	3684	6481

Sløjd. (Zoffmann).

I Undervisningen, der gaves fra 15 Oktober til 5 Marts deltog 74 Elever og skolesøgende Disciple af alle Skolens Klasser og 20 af Fbkl., delte i fire hold. Hvert Hold undervistes to Timer om Ugen.

Boldspil.

De to Klubber ere slaaede sammen til een Boldklub, og da der paa Skolens Budget er anvist et Beløb til Udgifter ved Boldspil, betragtes alle Disciple som Medlemmer. Hvis Udgifterne skulde overstige et anviste Beløb, vil ved hvert Skoleaars Slutning Underskuddet blive fordelt paa Disciplene, men det vil kun blive faa Øre (i Aar 10 Øre) til hver.

I Marts holdtes i Sorø Fodboldkamp med et uniorhold fra Kbhvs. Boldklub. Dette sejrede i begge Halvlege med henholdsvis 5 og 2 Maal.

I Maj Kricketkamp paa Herlufsholm. Soranerne sejrede med 65 Points.

I samme Maaned Kricketkamp i Sorø med gamle Soranere dels fra Kbhv. B. dels fra Odense B. De gamle vandt med en Halvleg og 15 Points.

Fra næste Skoleaars Begyndelse overtager Gymnastiklærer Brix Formandskabet for Boldklubben.

Til afsluttende Prøver opgives:

VI.

Oldnordisk: Wimmers Læsebog S. 74—121 og 129—135 undtagen Versene i Sagaen.

Engelsk: Selections from the Writings of Lord Macaulay I 1—58, 207—229. Sims: The Theatre of Life 99—139. Hansen og Magnussens Læsebog for ældre Begyndere I 1—31.

Latin: Cicero in Verrem IV 1—32. Senecas Breve ved Gertz I (undt. 24). Livius XXIV Kapp. 45—47. Udvalg af Tacitus Side 34—75, 167—175. Virgils Æneide I. Horatses Breve II. Oden I 1, 2, 4, 6, 8—10, 20, 22, 24, 26, 27, 30—32, 37, 38; II (undt. 5 og 11); III 1—6, 8, 9, 11, 13, 18, 21, 22, 30; IV 3, 7, 15.

Græsk: Homers Iliade II til 494, III til 382, V til 100, Odysse I—III, VI, VII 1—84, 132—347. (Bergsøe og Lomholt: Iliade VI, XVIII, XXII, Odysse I—II.) Bergsøe: Odysse VI; Lomholt Iliade XVI til 331. Tregders Antologi, Elegier 1. 2. 3. 7; Epigrammer 1—7, 12, 14—17; æolisk Melos 7, 10, 11, 13, 14. Herodot I 25—56, 69—92, 107—130, III 1—7, 120—160. (Bergsøe og Lomholt: V 1—51, 55—97—126, VI 1—21, 26—30, 33—50, 94—126, 132—136). Platons Apologi. Lysias XII og XV. Xenophons Hellenica første Bog VI 32—VII 16 og anden Bog fra I 18.

4R.

Engelsk: Brekkes Læsebog Side 118—241. Hansen og Petersens Digte Side 15—25, 33—38, 49—56, 59—69.

Tysk: Kaper og Petersens Læsebog Side 254—257, 263—287, 293—329, 404—409, 418—421, 425—428, 430—440.

ransk: C. Michelsens Læsestykker Side 1—26, 36—58, 73—122.

IV.

ransk: C. Michelsens Læsestykker Side 1—58, 113—158.

latin: Cicero pro Roscio Kapp. 20—53. Sallust Jugurtha Kapp. 5—16, 20—30, 32—40, 43—53. Ovids Phaëton, Philemon, Orpheus.

ræsk: Xenophons Anabasis I (undtagen Kap. 9) II Kap. 1. Homers Iliade I.

Biblioteket.

I Aaret 1898 er Seddelkatalogen forøget med 42 Nummere, Antallet af Sedler er 24420.

Udlaan og dagligt Tilsyn besørges af Overlærer Michelsen.

Naturhistorisk Samling

er forøget med: Skelet af Orang-utan; udstoppet Vandrotte (Gave af M. Gram); Nestor Papegøje, udstoppet og Skelet; Dværgfalk og Sumphornugle, udstoppede (Gave af Birkefuldmægtig Jensen); rødblisset Vørhøne, udstoppet (J. Bech); udstoppet Havlit (Aa. Larsen); Suder, Stensuger, Flyveknurhane og Tudsefisk, udstoppede; Berggyllt i Spiritus (O. Bergmann). Samlingen bestyres af Adjunkt Zoffmann.

Oldsagssamlingen, etnografisk Samling (Adj. Zoffmann) og fysisk Samling (Overlærer Michelsen) ere ikke forøgede i dette Skoleaar.

Discipelbiblioteket.

Efter Trykningen af den ny Fortegnelse er følgende Bøger tilkomne:

Brøndsted Borretaarn, Goldschmidt Arvingen, Kandarius Med løse Patroner, Anton Nielsen Bondeliv. Høffding Sokrates, Rollin Homm. illustres de l'antiquité. Tableaux historiques du moyen âge. Larsen Kristian den Fjerdes Krig Kloppenborg En gammel Soldats Erindringer Lamartine Voyage en Orient. Stanley Hvorledt jeg fandt Emin Pascha. Verne Det attende Aarh. store Sømænd 2. Holm Fra alle Lande 3—10 Adjunkt Boesen har bestyret Samlingen. Elev Horsmann har hjulpet til ved Udlaanet.

Forskellige Meddelelser.

I Reglement for Opdragelsesanstalten og Skole af 1843 er det bestemt, at Disciplene paa Omgang skulle møde til Kirkegang. I Aarene 1865 og 1866 gjordes der dels fra Skolens, dels fra Sognepræsten Side Forsøg paa at faa denne Bestemmelse hæve men uden Resultat. Senere har Sagen hvilet, til Beskøppen ved sidste Visitats i en Samtale udtalte sig mod tvungen Kirkegang. Jeg kom snart til det Resultat, at Omsorgen for de skolesøgende Disciple Kirkegang her, som ved andre Skoler, burde overlades Forældre og Værger, og at de konfirmerede Elever i III og IV Kl. burde stilles som Eleverne a V og VI, til hvem det altid har været overladt selv at afgøre, hvilken Del de ville tage i Gudstjenesten

uskeligere var det med de ukonfirmerede Elever. Men da Sognepræsten i Vinteren 1897—98 indførte Børnegudstjeneste, besluttede jeg med Lærerfor­ mlingens og Sognepræstens Tilslutning at andrage Ministeriet om, at befalet Deltagelse i Gudstje­ sten for Fremtiden indskrænkes til, at Elever af II og I Kl. een Gang om Maanedn overvære Børne­ gudstjenesten. Ministeriet besluttede derpaa, at baade elever og skolesøgende af II og I Klasse skulle del­ tage i Børnegudstjenesten, men at Forpligtelsen hæves for IV og III Kl.

I Klædedragten er foretaget den Forandring, at det tillades Disciplene om Sommeren at bære Kasket med hvid Puld, medens Tilladelsen for Disciple af II og V til at bruge Straahat hæves (Skr. 23. Juli 1898). Samtidig forandredes Formen for Vinterka­ petten, hvorved denne bragtes mere i Overensstem­ melse med den Kasket, som ellers for Tiden bruges.

Festligheder.

Søndag før Jul: Komædie af Disciple, derpaa Dans. Ved Fastelavnstid: Dans. I Marts: Koncert af Disciple. Den 8 April: Bal i Anledning af Hans Majestæt Kongens Fødselsdag. Den 3 Juli: Køretur til Holmegaards Glasværk, hvori foruden en Del Lærere navnlig Eleverne af yngste Afdeling deltog. Sognepræst Kynde tillod velvilligt, at Fensmark Præstegaard og Have besaas, og Inspektør Pontoppidan foreviste Glashytten, Sliberiet og Mosen med Tørve­ maskinen, alt til stor Fornøjelse for Deltagerne.

Afgangs- og Aarsprøven.

Den skriftlige Del af Afgangsprøven og IV Klasse Aarsprøve afholdes fra 10 til 15 Juni. Undervisningen ophører 22 Juni Kl. 5. Den skriftlige Prøve for Skolens andre Disciple afholdes fra 23. til 26 Juni. Den mundtlige Prøve foregaar saaledes:

Mandag 19 Juni.

Kl. 8. VI. Historie.

» 3. 4R. Historie.

Torsdag 22 Juni.

Kl. 8. VI. Græsk.

Mandag 26 Juni.

Kl. 8. 4R. Tysk.

» 9. VIm. Matematik.

» 12. 4R. Matematik.

» 5. 4R. Matematik.

» 5. IV. Tysk.

Tirsdag 27 Juni.

Kl. 8. VI. Dansk.

» 8. 4R. Engelsk.

» 8. IV. Matematik.

» 3. IV. Tysk.

» 3. IV. Matematik.

» 3. 4R. Dansk.

Onsdag 28 Juni.

Kl. 8—10. 3R. Fransk.

» 8—11. II. Geometri.

» 8—10. 1R. Fransk.

Torsdag 29 Juni.

Kl. 8. V. Dansk.

Kl. 8—10. IIIb. Latin

» 8—11. 3R. Geometri

» 8—10. 2R. Fransk.

» 8—11. I. Geografi

» 3—5. IIIa. Latin.

Fredag 30 Juni.

Kl. 8. V. Tysk.

» 8. IVm. Naturlære

» 8. IVs. Græsk.

» 8—11. 1R. Naturhistorie

» 3. 4R. Naturlære.

Lørdag 1 Juli.

Kl. 8. VI. Naturlære.

» 8—10. IIIa. Fransk

» 8—11. 3R. Historie

» 8—10. II. Geografi

» 8—11. 2R. Tysk.

» 8—10. Ia. Matematik

» 3—5. IIIb. Fransk.

» 3—5. Ib. Matematik

Mandag 3 Juli.

Kl. 8. Vs. Græsk.

» 8. Vm. Naturlære.

» 8—10. IIIb. Geografi

- l. 8—11. 2R. Historie.
 8—11. 1R. Religion.
 10½. IV. Latin.
 3—5. IIIa. Geografi.

Tirsdag 4 Juli.

- l. 8 og 3. VI. Latin.
 » 8—11. 3R. Dansk.
 » 8—10. II. Religion.
 » 8—11. 2R. Geometri.
 » 8—11. I. Naturhist.
 » 8—11. 1R. Historie.

Onsdag 5 Juli.

- kl. 8. V. Engelsk.
 » 8—10. IIIa. Geometri.
 » 8—10. II. Historie.
 » 8—11. 2R. Naturhist.
 » 8—11. I. Religion.
 » 8—11. 1R. Dansk.
 » 3—5. IIIb. Geometri.
 » 3—6. 3R. Naturlære.

Torsdag 6 Juli.

- kl. 8. IV. Fransk.
 » 8. 4R. Geografi.
 » 8—10. IIIb. Aritmet.
 » 8—11. II. Tysk.
 » 8—11. I. Historie.
 » 3—5. IIIa. Aritmetik.

Fredag 7 Juli.

- kl. 8. VI. Fransk.

» 8. Vm. Aritmetik.

kl. 8. Vs. Latin.

» 8—11. 3R. Naturhist.

» 8—11. 2R. Religion.

» 8—11. 1R. Tysk.

» 3. 4R. Fransk.

Lørdag 8 Juli.

kl. 8. VI. Tysk. 9. Engelsk.

» 8. Vs. Naturlære.

» 8. Vm. Geometri.

» 8. IV. Geografi.

» 8—11. II. Latin.

» 8—10. Ib. Fransk.

» 3—5. Ia. Fransk.

Mandag 10 Juli.

kl. 8—10. IIIa. Historie.

» 8—11. 3R. Tysk.

» 8—10. II. Naturhist.

» 8—11. 2R. Aritmetik.

» 8—11. I. Latin.

» 8—11. 1R. Geografi.

» 3—5. IIIb. Historie.

Tirsdag 11 Juli.

kl. 8. V. Fransk.

» 8. IV. Historie.

» 8—10. IIIb. Naturh.

» 8—11. 3R. Aritmetik.

» 8—11. 2R. Dansk.

» 3—5. IIIa. Naturh.

Onsdag 12 Juli.

- Kl. 8. 4R. Naturhist.
 » 8—11. IIIs. Græsk.
 » 8—11. 3R. Geografi.
 » 8—11. II. Aritmetik.
 » 8—11. 2R. Engelsk.
 » 8—10. Ia. Tysk.
 » 3—5. IIIm. Naturlære
 » 3—5. Ib. Tysk.
 » 3—6. 1R. Engelsk.

Torsdag 13 Juli.

- Kl. 8. V. Historie.
 » 8. IV. Naturhistorie
 » 8—10. IIIa. Tysk.
 » 8—11. 3R. Engelsk
 » 8—11. II. Fransk.
 » 8—11. 2R. Geografi
 » 8—11. 1R. Matemati
 » 3—5. IIIb. Tysk.

Freitag 14 Juli Kl. 2 meddeles Udfaldet af Afgangs- og Aarsprøverne.

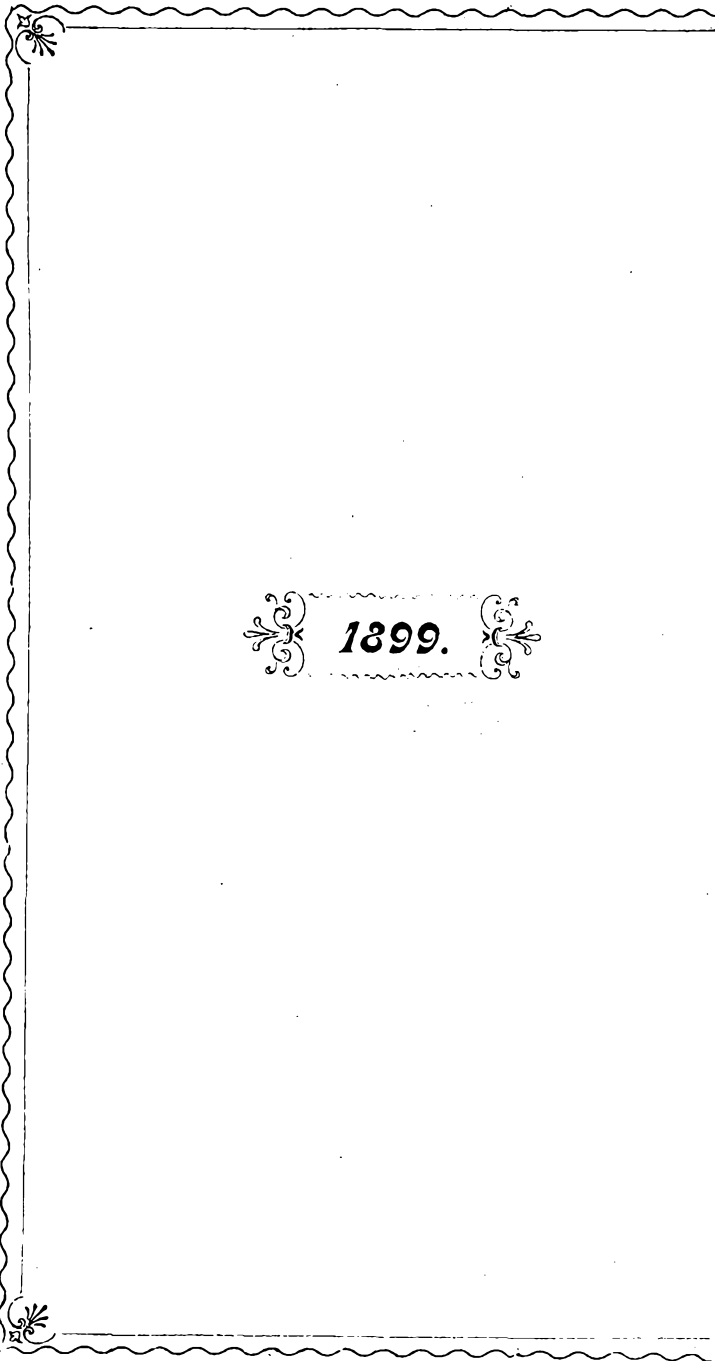
Lørdag 15 Juli Kl. 10¹/₄ Prøve over ny Disciple

Mandag 21 August Kl. 9 samles Disciplene
 Lovsangssalen.

Til at overvære de mundtlige Prøver og Slutningsmødet indbydes herved paa Medlæreres og egne Vegne.

SORO AKADEMIS LÆRDE SKOLE OG OPDRAGELSESANSTALT.
 Den 12 Juni 1899.

HOFF.

1899.